

TERVEYSVAKUUTUS NOLLASTA SATAAN -30%

Terveysvakuutus on arjen säästämistä – vahinkoihin varautumista, oman selustan suojaamista. Terveysvakuutuksemme on ystäväsi huonoinakin aikoina. Se turvaa nollasta sataan: vauvasta vaariin ja mitä erilaisimpien vastoinikäymisten varalta.

Voit saada Pohjolan Terveysvakuutuksen nyt vuodeksi -30%. Lue lisää ja vakuuta itsesi osoitteessa op.fi/kuntotesti

Tiesitkö, että Arkkitehtiliiton jäsenenä saat etuja useimmista vakuutuksistaamme. Soita 0303 0303 tai käy konttorissamme ja kerro jäsenyydestäsi, niin varmistetaan kaikki sinulle kuuluvat edut.

Tarjous päättyy 31.12.2015. Vakuutukset saattavat edellyttää terveysselvityksen täyttämistä verkossa. Selvityksen perusteella ratkaistaan, voidaanko haettu vakuutus myöntää ja millä ehdoin. Vakuutuksen myöntää Pohjola Vakuutus Oy.



Vuoro vaikuttaa



Päättävä vuosi 2015 oli SAFAssa omistettu teemalle vuorovaikutus. Käytän tämän pääkirjoituspaiksan kliseisesti katsomalla vuotta taaksepäin: mitä minulle jäi mieleen?

Helsinkiläisenä kutkutti uuden yleiskaavaehdotuksen julkaisu. Se (ja muun muassa Urban Helsinki -ryhmän varjokaava) herätti vilkasta keskustelua. Guggenheim-säätiö, HIFK ja N2 virittivät keskustelua kaupungin julkisesta tilasta julkaisemalla omia hankkeitaan. Näkyvyyttä ja keskustelua syntyi. Ihmiset ovat siis kiinnostuneita ympäristöstään! Mitä jos vastaava aktiivisuus laajenisi myös muualle kuin pääkaupungin ilmeisimmille merkkipaikoille?

Suomessa hallitus esitti kaikille kutsun yhteisiin talkoisiin. Talous laahaa. Pelätään, että maamme ei tulevaisuudessakaan houkuttele investointeja eikä kiinnosta osaajia. Rakentaminen näyttää kuitenkin voimistuvan tehokkaasti ainakin alkuvuoden 2015 tilastojen valossa. Voisiko Suomen houkuttelevuutta osaltaan kasvattaa rakentamalla innostavampaa ja sisällöllisesti rikkaampaa fyysistä ympäristöä? Se ennen kaikkea on meidän vastuullamme.

Eurooppalaisittain suurin uutinen ja muutos lienee uusiin mittoihin paisunut ihmistulva. Tämän ongelman ratkaisuun tarvitaan vuorovaikutusta ja yhteistyötä joka tasolla. Mitä keinoja meillä suunnittelijoilla on ottaa entistä aktiivisemmin ja laajemmin osaa kulttuuristen kysymysten ratkaisuun? Arkkitehtuurimuseo järjesti syksyllä aiheeseen liittyvän suunnittelukilpailun. Tätä kirjoitettaessa tulokset eivät ole vielä selvillä, mutta toivotan jo voittajille onnea ja ilmaisen tyytyväisyyttä siihen, että Venetsian arkkitehtuuribiennaalissa ensi kesänä Suomen paviljonki aikoo keskittyä asiaan.

Pakolaisvirtaa Irakista ja Syyriasta on perustellusti pidetty myös ilmaston muuttumisen oireena. Heikot sadot, pelko ja pahoinvointi yleistyvät paikoitellen. Ilmastokysymykset ovat edelleen polttopisteessä maailmanlaajuisesti. Samalla elämme kaikilla mitattavissa olevilla asteikoilla historian parasta aikaa. Meillä jokaisella on ennennäkemättömät mahdollisuudet käynnistää muutos, joka muokkaa maailmaa ja vastaa uusiin ja vanhoihin haasteisiin.

Arkkitehtiliitossa jaettiin palkintoja niitä ansaitseville, järjestettiin onnistuneita tapahtumia, lausuttiin tärkeitä lakimuutoksista, otettiin kantaa. Toimintaa pyrittiin erityisesti kehittämään jäsenten tarpeita paremmin vastaavaksi, ja jäsenistöä on kuultu jäsenkyselyllä. Suuri työ on tehty leipälajimme kilpailutoiminnan kehittämisen hyväksi. Jäsenenä minua henkilökohtaisesti eniten ilahduttanut yksittäinen tapaus oli Kino Maximin rakennus ja HESA-SAFAn aktiivisuus keskustelussa sen tulevaisuudesta.

SAFAssa päätettiin, että liiton teemaksi vuodelle 2016 valitaan vaikuttaminen. Siitä vaan aiheen kimppuun viimeistään lomien päätyttyä, voimakkaasti ja rohkeasti. Sitähän meidän työmme yhä edelleen on – kaikissa mittakaavoissa.

Rauhaa joulua, kiitos tästä vuodesta ja vielä edellisiäkin vaikuttavampaa vuotta 2016 kaikille.

Janne Teräsvirta
SAFAn varapuheenjohtaja 2015



ARKKITEHTUURIMUSEO
FINLANDS ARKITEKTURMUSEUM
MUSEUM OF FINNISH ARCHITECTURE

ti-su 11-18 ke 11-20
Kasarmikatu 24 Helsinki
puh. 09 85675100

/ sisäänpääsy 8/4/0 €
yhteislippu Designmuseon
kanssa 12 €, Museokortti

/ mfa.fi
Facebook
Twitter



KIITOS KULUNEESTA VUODESTA!

Helsinki 1850 -piparikaupunki on esillä
Arkkitehtuurimuseossa. Tervetuloa koristelemaan
pipareita loppiaisen työpajaan 6.1. kello 13-16!
Materiaalit tarjoaa Dr. Oetker.

Arkkitehtuurimuseo on suljettu
16.12.2015-4.1.2016

Ilmestyy: vko 51 | 12 numeroa vuodessa
67. vuosikerta | ISSN 0044-8915
Aikakauslehtien liiton jäsen
SAFAn, MARK:n, ATL:n ja SUM:n
uutis- ja tiedotuslehti

Julkaisija:

Suomen Arkkitehtiliitto –
Finlands Arkitektförbund ry SAFa
Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki
puh. 09 584 448 | fax 09 5844 4222
au@safa.fi | http://au.safa.fi

Päätoimittaja:

Paula Huotelin
paula.huotelin@safa.fi
puh. 09 5844 4224

Toimitussihteeri:

Anne Haatainen
au@safa.fi | puh. 040 169 2213
Ulkoasu: Anne Haatainen
Avustaja: Riina Behl

Lehtitilaukset ja osoitteenmuutokset:

TILAAJAT: julkaisut@safa.fi
puh. 09 5844 4221
JÄSENET: jäsenasiat@safa.fi

Ilmoitusmyynti:

Jarmo Valtonen, Media Bookers
puh. 050 60 330, 010 504 2902
Ratakuja 1 LT 1, 01300 Vantaa
jarmo.valtonen@mediabookers.fi
www.mediabookers.fi
Ilmoitusaineiston jättöajat: http://au.safa.fi

Paino: Vammalan Kirjapaino Oy

Ilmestymisajat:

Nro	Ilmoitusaineisto	Ilmestyy
1/2016	4.1.	27.1.
2/2016	1.2.	24.2.

(Toimitettava aineisto viikkoa aikaisemmin.)

Kansikuva:

Suomen luontokeskus Haltian
ulkoportaikon detalji kohti näköalatornia.
Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki
Oy. Kuva Mika Huisman/Decopic



3 **PÄÄKIRJOITUS** Vuoro vaikuttaa Janne Teräsvirta

6 **HAASTATTELU** Biotieteiden ja hyvinvoinnin alue Tukholmaan
Meri Louekari

10 **LUKIJATUTKIMUS** au ja ark lukijoiden arvioitavina

12 **TAPAHTUMAT**

- 12 Asuntosuunnittelussa pinnalla Heini Korpelainen
- 14 Ongelmanratkaisua Oregonin malliin Jonna Kangasoja
- 15 Muodikas puu puhutti Tallinnassa Tarja Nurmi

18 **KOLUMNIT** Rakennusten resurssitehokkuus Sirpa Pietikäinen

20 **KILPAILUT**

- 20 Meilahden sairaalakampus laajenee näyttävästi Hannu Huttunen
- 24 Suomalaiset koulusuunnittelijat palkintosijoille Venäjällä
- 26 Kestävää kehitystä SATOn juhlakilpailussa Anna Brunow
- 28 Europan 13 ratkesi kansainvälisissä merkeissä Pia Sjöroos ja Santeri Lipasti

33 **PALKINNOT**

- 33 Puupalkinto Puukuokalle
- 34 Arkkitehtuurin valtionpalkinto Verstas Arkkitehdeille
- 37 OP Ryhmän toimistotalo on Teräsrakenne 2015

38 **PAIKALLISTA**

- 38 Puoli vuosisataa arkkitehtuuria pohjoisessa Britta Passoja
- 39 Pyramidin suunnittelija Tarja Nurmi
- 40 Arkkitehtuuri- ja ympäristökasvatusta Oulussa Riitta Kosonen

45 **MARK** Maisemasuunnittelun tietomallinnus kehittyy Lauri Axelsson

46 **ATL** Kelpaisiko 100 miljoonan euron liiketoimintaidea? Vesa Juola





Biotieteiden ja hyvinvoinnin alue Tukholmaan

Arvokas kaupunki -seminaarissa Heurekassa kuultiin kiehtovia näkökulmia kaupungin suunnitteluun.

Tukholmaan on nousemassa uusi urbaani asuin-, tiede- ja työskentelyalue Hagastaden. Sen kehityksestä kertoi projektipäällikkö Svante Torell.

Hagastaden on yksi Tukholman tärkeimmistä ja suurimmista kaupunkikehityksiprojekteista. Mikä tekee siitä erityisen?

– Hagastadenista tulee terveyden ja hyvinvoinnin keskus, jossa on asuntoja, sairaala ja toimitiloja lähellä Tukholman keskustaa. Koulutuksen, liike-elämän ja terveydenhuollon yhdistäminen tekee siitä erityislaatuisen. Kaupunkirakenteellisesti alue yhdistyy Tukholman vanhoihin osiin.

Vuoteen 2025 mennessä Hagastadeniin on tulossa 50 000 työpaikkaa ja 6 000 asuntoa. Alueella rakennetaan liikennealueiden, myös rautatien, päälle tavalla, joka on poikkeuksellinen Ruotsissa. Tiivistä ja korkeaa rakentamista alueelle suunnittelevat useat kansainväliset arkkitehtitoimistot, muun muassa hollantilaislähtöinen OMA.

Mistä Tukholman kasvu johtuu? Millaisia haasteita se tuo tullessaan?

– Tukholma kasvaa 20 000 asukkaan vuosivauhtia. Kasvua tuovat suuri syntyvyys ja maahanmuutto. Erityisesti it-ala vetää koulutettuja kansainvälisiä työntekijöitä.

Haasteita kasvu luo paitsi asuntotuotantoon myös infrastruktuurin kehitykseen. Nyt Tukholmaan rakennetaan ensimmäinen uusi metrolinja 30 vuoteen. Myös kaupunkibulevardeja suunnitellaan. Tietullit ovat olleet hyvällä menestyksellä käytössä jo kahdeksan vuotta. Ruuhka-aikoina taksa on selvästi normaalia korkeampi, mikä on tasoinnut liikennevirtoja.

Vuoteen 2020 mennessä on tarkoitus rakentaa 40 000 asuntoa ja vuoteen 2030 mennessä 140 000 asuntoa. Infrastruktuurin kehitys on kasvun kannalta keskeisen tärkeää, ja nyt sen suhteen on kiire.

Miten kestävän kehityksen periaatteet näkyvät Hagastadenin suunnittelussa ja rakentamisessa?

– Alueella ei erikseen veloiteta rakentajia energiatehokkuuteen. Yleiset normit ovat kuitenkin tietysti voimassa, ja kaiken kaikkiaan suunnittelu perustuu kestävän kehityksen periaatteisiin. Rakennusten energiankulutusta säädelään ja raideliikennettä vahvistetaan.

Hagastaden rakennetaan tiiviimmäksi ja korkeammaksi kuin Tukholma muutoin. Miten tähän suhtaudutaan?

– Hieman yllättäen kaupunkilaiset eivät ole toistaiseksi vastustaneet korkeaa rakentamista. Tämä johtunee siitä, että alue on ennen ollut liikennealuetta. Hagastadenin kehityksen myötä kaupunkilaiset saavat muun muassa uutta julkista ulkotilaa ja meluhaitat vähenevät.

”

**HIEMAN YLLÄTTÄEN
KAUPUNKILAISET EIVÄT OLE
TOISTAISEKSI VASTUSTANEET
KORKEAA RAKENTAMISTA.**

KUKA?

- > Svante Torell, syntynyt vuonna 1951 Tukholmassa.
- > Valmistunut diplomi-insinööriksi Kuninkaallisesta teknillisestä korkeakoulusta Tukholmassa.
- > Työskentelee rakentamisen ja kiinteistökehittämisen konsulttina.
- > Toimi aiemmin aluepäällikkönä Vasakronanissa.



Hagastadenin rakentaminen tiivistää kaupunkia.

HAGASTADEN STOCKHOLM



ILLUSTRATION BERG/C.F. MÖLLER ARCHITECTS

Uusi sairaala panostaa asiakaslähtöisyyteen.

Kritiikkiä on tullut lähinnä arkkitehteilta ja rakennusalan ammattilaisilta, ja se on koskenut joidenkin ulkotilojen ahtautta. Koska rakentaminen on kesken, vielä ei voida sanoa, onko huoli aiheellinen.

Millainen alueen asuntojen hintataso on, ja säädelläänkö hintoja jotenkin?

– Hintoja ei kontrolloida. Ne määräytyvät markkinoiden mukaan, eikä uudelle alueelle tule sosiaalista asuntotuotantoa. Alueen kehityksen kustannuksia nostaa muun muassa liikennealueiden yli rakennettava kallis kansirakenne. Kaupungin osuus kustannuksista on 80 prosenttia ja valtion 20 prosenttia. Tonttien myynnistä saatujen tulojen odotetaan kattavan 80 prosenttia kustannuksista.

Näyttää siltä, että toimitiloja rakennetaan kauan ennen kuin ensimmäiset asuintalot valmistuvat. Onko näin?

– Kyllä. Asuntojen rakentaminen voidaan aloittaa vasta myöhemmässä vaiheessa. Se on hyvä asia, koska alueen kokonaisuuden rakentaminen kestää hyvin kauan, ja näin ihmisten ei tarvitse asua rakennustyömaan keskellä pitkään. Alueella on palveluita jo siinä vaiheessa, kun ensimmäiset uudet asukkaat muuttavat sinne.

Minkälainen Hagastadenin katukuvasta tulee? Saadaanko kivijalkatiloihin yrittäjiä?

– Hagastadenissa tulee olemaan sekä uutta että vanhaa, muusta käytöstä vapautuvaa liiketilaa. Toivomme, että erityyppisten tilojen tarjoaminen auttaa houkuttelemaan alueelle erityyppisiä yrityksiä.

Tilaa vapautuu uuden sairaalan rakentamisen myötä. Vanhemmissa rakennuksissa voisi luontevasti sijaita edullisia tiloja esimerkiksi kulttuurialan toimijoille. Vaikkapa Heureka kaltai-

nen tiedekeskus sopisi alueelle hyvin. Luotamme alueen veto-voimaan.

Millä keinoin uuden alueen identiteettiä pyritään rakentamaan?

– Hagastadenia profiloidaan biotieteiden ja hyvinvoinnin alueena. Yliopistojen, teollisuuden ja terveydenhuollon yhteistyötä edistävä Stockholm Science City -säätö pyrkii tekemään Tukholmasta vetovoimaisen biotieteiden keskuksen, ja Hagastaden on keskeinen kehityskohde. Hagastadenissa yhdistyvät tutkimus ja bisnes. Alueen imagoa rakennetaan määrätietoisesti myös Stockholm Life -brändin avulla.

Onko sairaalan muuton vuoksi vapautuviin tiloihin suunniteltu väliaikaiskäyttöä?

– Ensimmäinen osa uutta sairaalaa valmistuu ensi vuonna. Sairaalaalta vapautuvat vanhat tilat voisivat tarjota hyviä tiloja väliaikaiskäytölle, start-up-yrityksille ja niin edelleen. Toistaiseksi vapaata tilaa ei ole vielä juurikaan ollut, joten väliaikaiskäyttöä ei ole vielä mietitty. Se on oikeastaan harmi, meidän pitäisi alkaa pohtia asiaa enemmän ja avata tiloja väliaikaiskäytölle.

Myöhemmin osa vanhoista sairaalarakennuksista tullaan muuttamaan asunnoiksi ja toimistoiksi.

Uusi sairaala on edistysellinen ja tarjoaa uudenlaista hoitoa. Miten tämä näkyy potilaiden arjessa?

– Jokaisella potilaalla tulee olemaan oma huone, jossa on oma wc ja suihku. Potilaat eivät käy lääkärin luona vastaanotolla, vaan lääkäri tulee potilaiden luo. Sairaalan toiminta on hyvin asiakaslähtöistä.

Pyrkimyksenä on houkutella alueelle uusia innovatiivisia terveyden ja hyvinvoinnin toimijoita, joiden avulla potilaat saavat viimeisimmät hoitomuodot käyttöönsä.

Meri Louekari



PÄÄSUUNNITTELIJAKOULUTUS 12

Pääsuunnittelijoiden pätevydentoteamismenettelyn mukaisesti täydennyskoulutukseksi hyväksytty Suomen Rakennusinsinöörin Liitto RILin, Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn, Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL:n, Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIAN ja Rakennusmestarit ja -insinöörit AMK RKL:n yhteistyössä järjestämä pääsuunnittelijakoulutus.

KOULUTUKSEN HINTA

RIL:n, SAFAn, RIAN ja RKL:n jäsenet 3 080 euroa + alv 24 %
ja muut 3 331 euroa + alv 24 %.

KOULUTUSPAIKKA

Hotelli Helka, Pohjoinen Rautatiekatu 23, Helsinki
Viimeinen ilmoittautumispäivä koulutukseen on 4.3.2016.

ILMOITTAUTUMISET

[www.ril.fi/fi/koulutus/suunnittelijakoulutus/
paasuunnittelijakoulutus.html](http://www.ril.fi/fi/koulutus/suunnittelijakoulutus/paasuunnittelijakoulutus.html)

LISÄTIETOA

Kirsti Tikkanen, kirsti.tikkanen@ril.fi, 040 743 3474
Pia Selroos, pia.selroos@safa.fi, 041 528 2952

Koulutuksen suunnittelutoimikuntaan kuuluvat diplomi-insinööri **Jaakko Yli-Säntti**, hankesuunnittelupäällikkö **Jarmo Raveala**, rakennuslupapäällikkö **Solja Mäkelä**, toimitusjohtaja **Mikko Lahikainen**, arkkitehti **Tarmo Peltonen**, toimitusjohtaja **Kimmo Sandberg**, toimitusjohtaja **Hannu Järveläinen**, koulutusvastaava **Pia Selroos**, koulutuspuolellinen **Anu Karvonen** ja kehityspäällikkö **Aslak Liimatainen**.

OHJELMARUNKO

1. JAKSO
15.–16.3.2016
PS – Toimintakenttä
2. JAKSO
19.–20.4.2016
PS – Rakennushankkeessa
3. JAKSO
17.–18.5.2016
PS – Korjausrakennushankkeessa
4. JAKSO
23.–24.8.2016
PS – Henkilökohtaiset valmiudet
5. JAKSO
20.–21.9.2016
PS – Erityiskysymyksiä

LISÄTIETOJA JA TARKEMPI KOULUTUSOHJELMA

www.ril.fi • www.safa.fi

au ja *ark* lukijoiden arvioitavina

Lukijoiden näkemyksiä SAFAn julkaisemista lehdistä – *Arkkitehti*uutisista ja *Arkkitehdistä* – tutkitaan säännöllisin väliajoin. Näyttää siltä, että *au* ja *ark* kuuluvat edelleen arkkitehdin vakiolukemistoon: vastaajista 94 prosenttia lukee *au*:ia ja 88 prosenttia *ark*:ia säännöllisesti.

HR4-toimiston syksyllä toteuttama kysely lähetettiin sekä SAFAn jäsenille että muille tilaajille siten, että puolet lehtien tilaajista sai *au*:ia koskevan ja puolet *ark*:ia koskevan kyselyn. *au*:n kyselyyn saatiin 243 vastausta ja *ark*:n 224 vastausta. Vastausprosentit olisivat voineet olla suuremmatkin, mutta ne riittivät kuitenkin tilastanalyysin tekemiseen.

Uskollisia lukijoita

*Arkkitehti*uutiset sai hyödyllisyydestään kiitettävän arvosanan. 64 prosenttia vastaajista arvioi lehden hyödyllisyyden asteikolla 1–10 vähintään 8:n tasoiseksi. Lehden parissa myös viihdytään pitkään: yli puolet vastaajista ilmoitti lukevansa lehteä puolesta tunnista yli tuntiin. Yli puolet ilmoitti myös palaavansa lehteen ensi lukemisen jälkeen sekä säilyttävänsä lehden.

Arkkitehti-lehden parissa vietetään odotetusti aikaa vielä pidempään. 84 prosenttia vastaajista kertoi viettävänsä lehden seurassa puolesta tunnista yli tuntiin. Lähes 80 prosenttia palaa lehden pariin kahteen tai useampaan otteeseen. Lukijakunta on poikkeuksellisen uskollista: 75 prosenttia vastaajista säästää lehden jokaisen numeron.

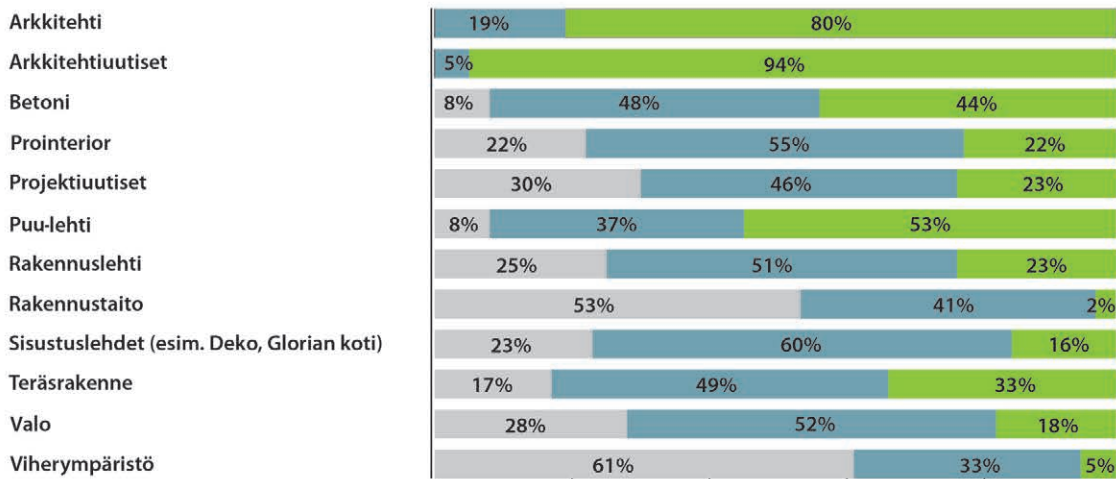
Alan lehtien vertailussa kahden kärki oli selvä. 58 prosenttia *ark*:n ja 52 prosenttia *au*:n kyselyyn vastanneista piti *Arkkitehtiä* tärkeimpänä julkaisuna ammattilehtien joukossa. Vastaavat osuudet *Arkkitehti*uutisten osalta olivat 24 ja 28 prosenttia. Muiden lehtien lukeminen jäi kauas taakse. Kolmannelle sijalle nousi muita lehtiä, joista kärjessä oli *Puu*-lehti.



ARKKITEHTIUUTISISSA ENITEN KIITOSTA SAIVAT KÄSITELTÄVÄT AIHEET, HYÖDYLLISYYS, LEHDEN KOKO JA ULKOASU.

Luetko seuraavia ammattilehtiä?

au:n lukijatutkimus





ARKKITEHTI-LEHDEN LUKIJAT
ARVOSTIVAT LEHDESSÄ ENITEN
SISÄLLÖN JA KIRJOITTAJEN
ASiantuntevuutta ja
Pätevyyttä.

Ulkoasusta kiitosta, vetävyttä kaivataan

Arkkithehti-lehden lukijat arvostivat lehdessä eniten sisällön ja kirjoittajien asiantuntevuutta ja pätevyyttä. Myös kuva-aineiston monipuolisuus ja taitto arvioitiin lähes 4:n arvoiseksi (asteikolla 1–5). Lehteä pidettiin selkeänä ja helppolukuisena sekä työn kannalta hyödyllisenä.

Eniten parannettavaa nähtiin tekstien kielellisessä vetävydessä ja aiheiden kiinnostavuudessa. Aihealueista ajankohtaisia ilmiöitä, ekologiaa ja kaupunkisuunnittelua toivottiin nostettavan sisältöön enemmän. Myös maise-masuunnittelu- ja rakennusperintöaiheisia juttuja kaivattiin lisää.

Lehden tärkeimpinä osioina pidettiin pääkirjoitusta ja rakennusesittelyjä. Vuoden numeroista kiinnostavimpina pidettiin *Guggenheim, koulut* -numeroa (4/2015) ja *Pientaloja*-numeroa (3/2015).

Ajankohtaisuus kiinnosti, lisää ilmiöitä

Arkkithehti-uutisissa eniten kiitosta saivat käsiteltävät aiheet, hyödyllisyys, lehden koko ja ulkoasu. Asteikolla 1–5 lehti sai arvosanaksi lähes 4 helppolukuisuudesta, ajankohtaisuudesta ja informatiivisuudesta. Lähes yhtä tärkeäksi (3,75) arvioitiin se, että lehti tarjoaa tietoa, jota ei ole saatavilla muista lähteistä. Samaa ominaisuutta arvostettiin *ark*:ssa.

Myös *au* sai kehitystoiveita. Parannettavaa olisi etenkin ajankohtaisten ilmiöiden ja jäsenasioiden käsittelyssä, joita pidettiin myös lehden annin kannalta tärkeinä.

Pelkän verkkolehden lukijamäärät olivat molemmissa julkaisuissa vain 1 prosentin luokkaa, vaikka 41 prosenttia *au*:n vastaajista ja 51 prosenttia *ark*:n vastaajista ilmoitti olevansa tietoinen näköislehdestä. Mikäli verkkolehdistä halutaan jatkossa varteenotettava kanava printtilehden rinnalle, tehtävää on sekä lukijoiden verkkoon ohjaamisessa että verkkolehden konseptin kehittämisessä.

Päivi Virtanen

Puhuttua

Arkkithehdit ovat viime aikoina ottaneet julkisuudessa kantaa rakentamismääräyksiin. Ympäristöministeriössä valmistellaan uusia säädöksiä, joiden on tarkoitus vähentää rakennusten energiankulutusta. Arkkithehdit **Juulia Mikkola** ja **Harri Hautajärvi** ovat esittäneet *Helsingin Sanomissa* huolensa siitä, että jo nyt voimassa olevat rakennusmääräykset uhkaavat estää kokonaan pitkäikäisten, terveiden ja ympäristöystävällisten asuinrakennusten tekemisen – täysin alkuperäisen tarkoituksensa vastaisesti.

Helsingin Sanomissa julkaistiin 31.10. Harri Hautajärven kolumnikirjoitus otsikolla *Nykyiset talot ovat alttiita kosteusvaurioille – miksi kestävä rakentaminen estetään määräyksillä?* ”Suurimassa osassa Suomen rakennuksista on monista materiaalikerroksista koostuvat, kosteudelle herkätkä ulkoseinä- ja yläpohjarakenteet. Nykyisten säännösten yksioikoiset laskelmat pakottavat rakentamaan taloihin entistä paksummin eristetyn ulkovaipan sekä koneellisen ilmanvaihdon lämmön talteenotolla. Sähkönkulutus lisääntyy ja energiansäästö voi olla näennäistä, sillä tällaisten rakennusten kestoikä voi jäädä vain vuosikymmeniin”, Hautajärvi kirjoittaa. ”Kestäviksi ja terveellisiksi todistettujen talojen tekeminen on nykyään kuitenkin käytännössä rakennusmääräysten vastaista.”

Helsingin Sanomien Vieraskynä-palstalla julkaistiin 14.11. Juulia Mikkolan kirjoitus otsikolla *Rakennusmääräykset tuottavat sairaita taloja*: ”Kun energiatehokkuutta korostetaan muiden asioiden kustannuksella, syntyy rakennuksia, joilla on suuri hetkellinen suorituskky mutta lyhyt käyttöikä. Tällaiset kertakäyttörakennukset joudutaan purkamaan niin pian, etteivät ne lopulta säästä lainkaan energiaa”, Mikkola kirjoittaa. ”Nykyisin energiatehokkuutta laskettaessa katsotaan kuitenkin vain materiaalin eristävyttä, ei lämmönvaraavuutta. Tämä saa massiivirakenteet näyttämään niin huonoilta, etteivät ne enää kelpaa uusiin asuinrakennuksiin. Rakennusmääräyksiä pitäisikin muuttaa siten, että mitattaisiin rakennusten todellista energiankulutusta. Tällöin massiivirakenteiset ja painovoimaisesti ilmanvaihdetut rakennukset tulisivat taas luvalliseksi.”

Asuntosuunnittelussa pinnalla

Marraskuussa puitiin asuntosuunnittelun ajankohtaisia teemoja: erityisryhmäkohteiden tilamitoitusta, energia- tehokkuutta, suunnittelijan kelpoisuuksia ja puu- rakentamista.

SAFAn rakennussuunnittelutoimikunnan ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) järjestämässä seminaarissa esiteltiin tutkimusta, jossa selvitettiin ensimmäistä kertaa ARAn rahoittamien erityisryhmäkohteiden tilamitoituksen toimivuutta. Rambollin asukkaille, asukkaiden omaisille, palveluntuottajille ja työntekijöille suunnatun kyselytutkimuksen tuloksista kertoi FM **Kalle Lamminmäki** Rambollilta.

Selvityksen toisessa osassa arkkitehdit **Liisa** ja **Markku Sievänen** olivat analysoineet erityisryhmäkohteiden suunnitelmia. Analyysin mukaan erityisryhmäkohteiden suunnittelussa tulisi kiinnittää huomiota muun muassa rakennejärjestelmän muuntojoustavuuteen, käytävätilojen, ovien ja huoneiden riittävään, erilaiset apuvälineet huomioivaan mitoitukseen

sekä märkätilojen varustamiseen kynnys- ja reunakaivoyhdistelmällä. Huoneiden ovien ei myöskään tule avautua käytävään päin, ja niiden molemmin puolin tulee jättää 40 senttimetriä vapaata tilaa.

Tilojen värit ja niiden kontrastit auttavat tilojen hahmottamisessa. Käytävän päässä oleva alas asti ulottuva ikkuna aiheuttaa hahmottamista hankaloittavaa vastavaloa, jota tulee välttää suunnittelulla. Kehittämissuosituksena Markku Sievänen totesi myös, että erityisryhmien asuinrakennusten sisäänkäynnit tulisi toteuttaa esteettömien luiskien sijaan mieluummin maaston muokkauksella, jolloin ne vievät vähemmän tilaa ja ovat kaikille sopivia. Yhteinen raportti selvityksistä julkaistaan lähiaikoina.

Uudistuneet kelpoisuusvaatimukset

Yliarkkitehti **Henna Helander** Helsingin kaupungin rakennusvalvonnasta käsitteli puheenvuorossaan suunnittelijoiden kelpoisuutta. Hän korosti, että suunnittelijan pätevyys syntyy koulutuksesta ja kokemuksesta. Suunnittelijan kelpoisuuden arviointiin vaikuttaa pätevyyden lisäksi suunniteltavan koh-



HEINI KORPELAINE

teen vaativuusluokka. Jatkossa suunnittelijoiden kannattaa-kin esitellä referenssiluettelossaan suunnittelukohteidensa vaativuusluokat.

Vaativuusluokkia on neljä: vähäinen, tavanomainen, vaativa ja poikkeuksellisen vaativa. Helander totesi, että luokista korkein, poikkeuksellisen vaativa, ei ole laissa niin tarkkaan määritelty kuin muut luokat. Helsingissä esimerkiksi kaikki pientalojen rakennussuunnittelutehtävät ovat vaativassa luokassa muun muassa kaupunkikuvallisten vaatimusten takia. Rakennussuojelulliset näkökohdat tekevät kohteen suunnittelusta helposti poikkeuksellisen vaativan.

Koulutusvaatimus poikkeuksellisen vaativissa rakennussuunnittelutehtävissä on nyt lähtökohtaisesti arkkitehdin koulutus. Muistettava on myös se, että pääsuunnittelijan kelpoisuuden on oltava aina vähintään samassa vaativuusluokassa kuin hankkeen vaativimmaksi arvioidun suunnittelutehtävän vaativuusluokka. Helander totesi, että rakennusvalvonnassa kiinnitetään huomiota myös siihen, että suunnittelijalla on riittävät ajankäytölliset resurssit huolehtia kohteen suunnittelusta.

Erilaiset asujat saman pihan ääreen

Arkkitehti **Mari Matomäki** esitteli Jätkäsaareen suunnittelemaansa sukupolvien korttelia, jossa tulee asumaan eri-ikäisiä ja erilaisessa elämänvaiheessa olevia asukkaita. Opiskelijat, lapsiperheet, vanhukset ja muun muassa eri tavoin liikuntarajoitteiset kerääntyvät kaikki yhteisen pihan ympärille ja käyttävät samoja yhteistiloja, kuten verstasta, bänditilaa, kirjastoa ja yhteiskeittiötä.

Tavoitteena on ollut luoda tiloja, jotka kannustavat positiiviseen yhteisöllisyyteen ja erilaisten ihmisten kohtaamiseen. Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö HOASin, Asuntosäätiön ja Setlementtiasuntojen rakennuttamat kerrostalot valmistuvat vuonna 2016.

Tilaisuuden lopuksi Jwoodin toimitusjohtaja **Jouni Liimatainen** kertoi puurakenteisen tilaelementtikerrostalon suunnittelu- ja rakennuttamisprosessista. Hän on ollut mukana kehittämässä puurakentamisen tilaelementtikonseptia, jota Lakea on käyttänyt muun muassa Jyväskylän Puukuokassa.

Liimataisen mukaan Suomesta on puuttunut puurakentamisen tuotteistaminen. Koko teollisen rakentamisen tuotantoprosessi on suunniteltu betonirakentamista varten. Puulevyn käyttö mahdollistaa kuitenkin myös teollisen puurakentamisen kehittämisen. Liimatainen korosti, että massiivipuisen tilaelementtirakentamisen tulee suunnittelun alusta asti lähteä omista lähtökohdistaan.

Heini Korpelainen



*Hyvääntöivonpuiston aulametsä.
HOASin aulanäkymä.*





Ongelmanratkaisua Oregonin malliin

Mitä tarkoittaa deliberaatio tai deliberatiivinen demokratia? Se on puntaroivaa, keskustelevaa ja yhteiseen harkintaan perustuvaa valmistelua ja päätöksentekoa yhteisissä asioissa.

”

SINGERIN MUKAAN SIIRTYMINEN KOHTI UUDENLAISTA TOIMINTATAPAA VAATI SELKEITÄ LINJAUKSIA JA RESURSSIEN SIIRTÄMISTÄ.

Suomessa toimii pieni kansalaisjärjestö nimeltä Deliberatiivisen demokratian instituutti, joka järjestää vuosittain deliberatiivisen demokratian tutkimus- ja kehittämispäivän. Tänä vuonna päivä järjestettiin yhdessä Helsingin kaupungin Osallisuus- ja neuvonta -yksikön kanssa otsikolla *Avoin ja joukkoistava kaupunki*. Parisataapäinen yleisö kokoontui lokakuun lopussa Helsingin kaupungintalolle kuulemaan esityksiä ja keskustelemaan.

Päivän pääpuhujavieras **Laurel Singer** kertoi niin sanotusta Oregonin mallista, joka ottaa laajasti eri sidosryhmät ja yksittäiset ihmiset mukaan päättämään heitä koskevista asioista.

Kolmen ohjelman malli

Laurel Singerin johtama National Policy Consensus Center toimii Portland State Universityn puolueettomalla maaperällä. Oregonin osavaltiota palvelee NPCC:sta koordinoitua kolme ohjelmaa: Oregon Consensus, Oregon Solutions ja Oregon's Kitchen Table. Ne tuovat toimijoita yhteen ratkomaan vaikeita kysymyksiä kaupungin kehittämisestä. Oregonin mallin alkusäys tuli osavaltion kuvernööriltä 25 vuotta sitten, ja ohjelmat saavat edelleen perusrahoituksensa kuvernöörin toimistosta.

Oregon Consensus tarjoaa puolueettoman foorumin ja asiantuntija-apua esimerkiksi silloin, kun kaupunkien kehittämisen tavoitteista tai keinoista on erimielisyyttä. Ohjelman työskään kuuluvat kaupunkisuunnittelukonfliktit, luonnonvarojen koskevat kiistat ja muun muassa näkemyserot koulujärjestelmän kehittämisestä.

Oregon Solutions sen sijaan kokoaa toimijoita yhteen silloin, kun tavoite on selvä. Tällainen tilanne on esimerkiksi tul-

van tuhoaman koulun jälleenrakentaminen, jonka toteuttamiseen tarvitaan monien eri tahojen resursseja.

Oregon's Kitchen Table on digitaalinen alusta, jossa kansalaiset voivat tuoda päätöksentekijöille teemoja keskusteluun. Alusta mahdollistaa myös mikrolainoituksen ja joukkorahoituksen, joilla tuetaan elinkeinonharjoittajia ja yhteisöille tärkeitä hankkeita.

Oregonin menestyksen avain

– Ylimmän poliittisen johdon vahva sitoutuminen ja toimintamuotojen resursointi läpi vuosikymmenen on ollut yksi Oregonin menestyksen avain, Laurel Singer kertoi.

Singerin mukaan siirtyminen kohti uudenlaista toimintatapaa vaati selkeitä linjauksia ja resurssien siirtämistä. Näitä ei olisi voinut saada aikaan muutoin kuin poliittisen johdon tekemillä selkeillä päätöksillä priorisoinnista. Oregon Consensus, Oregon Solutions ja Oregon's Kitchen Table toimivat tärkeässä puolueettoman avustajan ja kokoonkutsujan roolissa. Niissä myös koulutetaan virkamiehiä ja kansalaisjärjestöjä sekä vahvistetaan näiden yhteistoiminnallista osaamista. Kyse on yhteisestä ongelmanratkaisusta.

Päivän työpajoissa syvennyttiin neljään teemaan: Oregonin mallin soveltamiseen Suomessa, fasilitointitaitoihin, avoimeen valmisteluun ja deliberatiivisen demokratian ajankoh- taiseen tutkimukseen. Tutkimustyöpajassa oli esillä muun muassa kansalaisaktivismi, Porkkalan kaupungin kehittäminen, Helsingin alueellisen kulttuuriyön malli ja Maunulan innovaatiodemokratia.

Jonna Kangasoja

Kirjoittaja on Akordin Oy:n toimitusjohtaja ja toimii ohjelmajohtajana ja hallituksen jäsenenä Deliberatiivisen demokratian instituutissa.

Päivän esitykset, videotallenteet ja päivän aikana toimineen deliberatiivisen seminaariraadin julkilausuma ovat ladattavissa osoitteesta www.deliberaatio.org.

Muodikas puu puhutti Tallinnassa

Viron jokasyksyinen Puukonferenssi oli tänäkin vuonna tunnelmaltaan avoin ja hyväntuulinen. Kiinnostavan ohjelman lisäksi tapahtumassa oli mahdollista verkottua ja vaihtaa kuulumisia.

Kaksipäiväinen Puukonferenssi on vaihtanut sijaintipaikkaa. Tapahtumasta on tullut niin suosittu, että tuttu luentosali, taidemuseo Kumun auditorio, on jäänyt pieneksi. Tästä syystä tapahtumapaikaksi valikoitui Nordea-konser ttisali aivan kaupungin keskustassa. Ikävä päällekkäisyys Suomen tämän vuoden Puupäivien kanssa johtui ainoastaan siitä, että kaksipäiväinen varaus Nordea-saliin oli mahdollista vain tiettyinä päivinä marraskuun lopussa.

Konferenssissa oli runsaasti kansainvälistä antia, mutta palkinnot jaettiin tavan mukaan omille virolaisille suunnittelijoille ja projekteille. Puuarkkitehtuuripalkinto meni voimalaitosrakennukselle, suunnittelijana Alver Arhitektid. Kaikista ehdokkaista oli aulassa oma näyttely, ja myös yleisö oli saanut äänestää suosikkiaan.

Tälläkin kertaa palkinnot jakoi tasavallan presidentti, mikä on osoitus arkkitehtikunnan, puurakentamisen eri tahojen ja järjestäjien mainiosti toimivista yhteiskuntasuhteista. Presidentti **Toomas Hendrik Ilves** korosti puheessaan puurakentamisen merkitystä ja esitti muodikkaasti puuarkkitehtuuriin sijoittamista Tallinnan satama-alueelle, josta on juuri käyty kiistanalainen Porto Franco -arkkitehtuurikilpailu.

Puukerrostaloja ja historiallisia teattereita

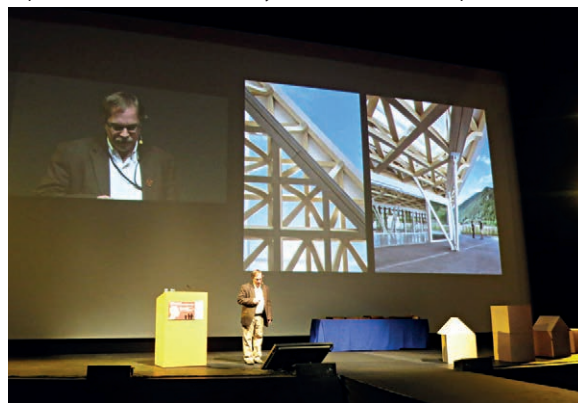
Tapahtuman teemana oli *Wood – nature's key to a better living environment*. Luennot käsittelivät puurakentamisen suunnittelullisia ja teknisiä puolia. Luennoitsijakimara oli miesvoittoinen, mutta myös nuoret naiset, saksalaiset **Johanna Süß**, **Karolin Kreutzer** ja **Julia I. M. Rings**, saivat näkyvyyttä Afrikkaan tehdyllä auditorioprojektillaan.

Viron oman panoksen toi maaseudulle tehtyjä puurakennelmia esitellyt arkkitehti **Jaan Tiidemann**. Yleisö sai kuulla myös näkemyksiä puukerrostaloista. Itävallan Grazissa työskentelevä professori **Gerhard Schickhofer** piti kolmesta viiteen kerrosta optimina, monestakin syystä, mutta arkkitehti

”

PALKINNOT JAKOI TASAVALLAN PRESIDENTTI, MIKÄ ON OSOITUS ARKKITEHTIKUNNAN, PUURAKENTAMISEN ERI TAHOJEN JA JÄRJESTÄJIEN MAINIOSTI TOIMIVISTA YHTEISKUNTASUHTEISTA.

Aspenin taidemuseossa on myös suomalaista kertopuuta.



Olavi Koponen on suunnitellut puurakenteisia kouluja Ranskaan.





Hermann Kaufmannin toimiston Dornbirniin suunnittelema tyylikäs, kahdeksankerroksinen LCD One -toimistorakennus herätti ihastusta. **Christoph Dünser** esitteli toisen hybridin toimistorakennuksen Illwerke Zentrum Montafonin, josta on vastikään ilmestynyt kaksikielinen kirja (Detail).

Lisäksi vierailtiin Lontoossa, jossa **Shakespearen** aikainen Globe-teatteri on taiten rekonstruoitu. Sen tekijän **Peter McCurdyn** lennokka esitelmä oli ylistystä puurakentamisen perinteisille taidoille.

Puu taipuu huviloista teollisuuteen

Suomesta luennoitsijoita oli kaksi, arkkitehdit **Teemu Hirvilammi** ja **Olavi Koponen**. Hirvilammi valotti usein esimerkein sitä, kuinka traditiosta voitaisiin ottaa oppia myös teolliseen puurakentamiseen ja -arkkitehtuuriin. Hänelle suunnatuista yleisökysymyksistä yksi käsitteli puurakentamisen suosiota. Hirvilammi vastasi otaksumalla, että nyt kyse voi olla puhtaasta muoti-ilmiöstä.

Koponen, joka työskentelee nykyisin Grenoblessa Ranskassa, käsitteli arkkitehtuurin tilaa yleensä. Omiin esiteltyihin töihin kuului Villa Rivieran kaltaisia yksityistaloja ja huviloita mutta myös Ranskaan tehtyjä suurempia kohteita, kuten puurakenteinen koulukokonaisuus. Koponen korosti ennen kaikkea sitä, että rakennuksissa ihmisillä pitää olla hyvä olla.

Latvialainen **Ervin Krauklis** esitteli yksityisille toimeksiantajille suunniteltuja, selkeitä puurakenteisia passiivitaloja ja niiden energiansäästöratkaisuja. Krauklisin kanssa virisi konferenssin jälkeen myös keskustelu mahdollisesta arkkitehtuurin erikoistapahtumasta Riikaan ensi kesänä.

Ensimmäisen konferenssipäivän lisämausteena toimi ko-mealla valkokankaalla esitetty huikaisevan hieno elokuva *Strange & Familiar – Architecture on Fogo Island*. Se vei kuulijat Newfoundlandin maisemiin, missä puurakentamisen ja perinteiden avulla haluttiin elvyttää saarten elinkeinoja. Tuloksena on henkeäsalpaavan hieno majatalo.

Tarja Nurmi

Lisätietoa osoitteesta www.puidukonverents.ee/en.



Lautex

*Rauhallista Joulua
ja Menestyksellistä
Uutta Vuotta 2016*

www.lautex.com



Lämmin
joulutervehdys



Wienerberger

Building Material Solutions



Kirjailija- ja tutkijaperhe vuokraa
maalaistaloa keskellä kauneinta Chiantia.

Tiedustelut: katarina.west@hotmail.com

KOTIMAA

JOULU-TAMMIKUU

-29.1.2016

Kaupunkikaava – Helsingin uusi yleiskaava

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Laiturilla voi tutustua yleiskaavaehdotukseen kolmisen metriä leveän kaavakartan avulla. Yleiskaavan valmistelijat ovat tavattavissa tiistaisin 12.1., 19.1. ja 26.1. klo 16–18.

• laituri.hel.fi

7.-30.1.2016

Modernin arkkitehtuurin korjauskurssi

Alvar Aallon ateljee, Tiilimäki 20, Helsinki. Miten modernin arkkitehtuurin korjauskohteissa toimitaan kosteus-, home- ja mikrobiongelmien välttämiseksi? Kurssi on suunnattu arkkitehdeille, insinööreille, tilaajille, rakennuttajille, toteuttajille. Tavoitteena on myös avata keskustelua modernin arkkitehtuurin arvostuksesta. Ilmoittautumiset viimeistään 18.12.2015.

• www.alvaraalto.fi

10.2.2016 klo 18

Säilyttämisen hallintasuunnitelma sairaaloiden ja sairaanhoidon muutoksessa

Arkkitehtuurimuseo, Kasarmikatu 24, Helsinki.

Hoito ja hoiva -näyttelyn oheishjelmaa avaa hyvinvoinnin teemoja. Illassa keskustellaan säilyttämisen hallintasuunnitelmasta sairaaloiden ja sairaanhoidon muutoksessa, esimerkkinä Paimion parantola.

• www.mfa.fi

NÄYTTELYT

JOULU-TAMMIKUU

-31.12.2015

Kamppi – IV kaupunginosa

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Näyttelyssä esitellään Kampin kaupunginosa Baanalta Bulevardille.

• laituri.hel.fi

-31.12.2015

Ajatonta kauneutta – Tapio Wirkkalan posliinia ja lasia Rosenthalille

Suomen lasimuseo, Tehtaankatu 23, Riihimäki.

Esillä on Wirkkalan saksalaiselle Rosenthal-merkille vuosina 1956–1985 suunnittelemaa posliinia, keramiikkaa, ateri-

mia ja lasia sekä harvinaisuuksia, kuten tuotteiden malleja eri materiaaleista.

• www.suomenlasimuseo.fi

-31.1.2016

Docfilm Helsinki – Matka kaupungin muistiin

Virka Galleria, Helsingin kaupungintalo, Sofiankatu 1, Helsinki.

Elokuvakamerat ovat tallentaneet Helsingin juhlaa ja arkista elämänmenoa 1910-luvulta lähtien. Näyttely koostuu dokumenttielokuvista ja niiden pysähdyskuvista.

• www.virka.fi/fi/galleria

-28.2.2016

STILL / LIFE – Tapio Wirkkala Retrospective Exhibition

Kulttuuritalo Korundi, Lapinkävijäntie 4, Rovaniemi.

Wirkkalan juhluvuoden päänäyttely juhlistaa Wirkkalan pitkää uraa muotoilun ja taiteen saralla. Näyttelyssä nähdään myös suunnitelmia ja projekteja, jotka eivät toteutuneet.

• www.korundi.fi

-5.6.2016

Hoito ja hoiva – Parantavat tilat silloin ja nyt

Arkkitehtuurimuseo, Kasarmikatu 24, Helsinki.

Arkkitehtuurimuseon ja SAFAn tuottama teemanäyttely esittelee arkkitehtuurikilpailuja ja niiden tuloksia. Teemana on terveydenhuollon ja hyvinvoinnin rakentaminen 1800-luvun loppupuolelta nykypäivään.

• www.mfa.fi

14.1.-24.3.2016

Ratikka-näyttely

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Näyttelyssä päästään kurkistamaan tulevaisuuden Helsingissä huristellaan todennäköisesti pikaraitioteillä.

• laituri.hel.fi

ULKOMAAT

JOULU-TAMMIKUU

-31.1.2016

Kultainen sukupolvi – Modernismi suomalaisessa arkkitehtuurissa ja designissa

Eremitaasin taidemuseo, Pietari, Venäjä. Näyttelyssä on esillä on yli 400 alkuperäistä piirrosta, esineitä ja pienoismalleja 1930–1960-lukujen modernismin mestareilta, kuten Aallolta, Aarniolta, Kukkapurolta ja Tapiovaaralta. Tarjolla on myös kiinnostavaa oheishjelmaa, mm. luentoja.

TULE PRESIDENTTIIN KUULEMAAN, MITEN VIRKAMIESTEN KÄY!

Tiistaina 2.2.2016 Presidentti-hotellin kokoustiloissa (Eteläinen Rautatiekatu 4, Helsinki)

klo 17.00–18.30

Ajankohtaista työmarkkina-asiaa julkisen puolen arkkitehdeille.

Äänessä TEKin asiantuntijat kunta- ja valtio- sektoreilta.

klo 18.30–20.00

VATA-SAFAn vaali- ja vuosikokous

TERVETULOA!

TAR/TEK ja VATA-SAFA

Rakennusten resurssitehokkuus: talouden, ympäristön ja asukkaiden voitto



Kiertotalous, Brysselin tämän syksyn muotisana, ei ole mikään ympäristösana. Se on sana, joka kertoo talouskasvusta ja hyvinvoinnista. Tämä on totta erityisesti rakennusalalla.

Kiertotalous tarkoittaa yksinkertaistettuna sitä, että luonnonvarojen käytettäisiin nykyistä huomattavasti tehokkaammin. Esimerkiksi näin: Kerätään sähkölaitteiden piirilevyt ja sirut sen sijaan, että ne sulatetaan tai silputaan muun elektroniikkajätteen mukana. Siten Euroopassa saataisiin talteen 1 300 tonnia kuparia, jota voitaisiin käyttää uusien tuotteiden valmistukseen.

Yksi kiertotalouden keskeisimpiä osa-alueita ovat rakennukset. Rakennusten käyttö ja rakentaminen nielaisevat leijonanosan EU:ssa käytetystä energiasta, materiaalista ja vedestä: niiden osuus EU:n energian loppukäytöstä on 40 prosenttia ja hiilidioksidipäästöistä 36 prosenttia. Noin puolet kaikesta EU:ssa louhitusta materiaalista kuluu rakennuksiin, ja vedenkäytöstä rakennukset vastaavat kolmasosasta.

Ratkaisu ei piile vain uusien rakennusten resurssi- ja energiatehokkuuden varmistamisessa, sillä vuoden 2050 asuinrakennuskannasta on jo nykyisellään olemassa 90 prosenttia. Peruskorjaukset ovat siis keskeisessä asemassa. On yhteiskunnan ja rakennuksen omistajan edun mukaista, ettei peruskorjauksissa tyydytä puolivillaisiin ratkaisuihin vaan tehdään kerralla kunnollista jälkeä. Asukkaalle tehostunut rakennus näkyy energialaskussa mutta esimerkiksi myös parantuneena sisäilmanlaatuna.

Kunnollisten energia- ja resurssitehokkaiden remonttien työllistämispotentiaali on niin ikään huima: tutkimusten mukaan jokaista investoitua miljoonaa euroa kohden syntyy 19 uutta työpaikkaa – alalle, joka on yksi talouskriisin pahiten runteleminen. Huomattavaa on myös se, että suurin osa tämän alan yritysistä on PK-yrityksiä ja työ paikallista. Nämä työpaikat eivät valu Kiinaan.

Mutta mitä sitten ovat ”kestävät rakennukset”? Käsitettä tulkitaan joskus suppeasti niin, että se pitää sisällään vain materiaalivalinnat tai energiatehokkuuden, mutta sitä tulisi tulkita tätä paljon laajemmin. Jotta rakennukset olisivat kestäviä, on välttämätöntä tarkastella niiden koko elinkaarta arkkitehtisuunnittelusta, rakennesuunnittelusta ja muusta suunnittelusta rakentamiseen ja materiaalivalintoihin ja sieltä käyttöön, mukauttamiseen ja peruskorjaukseen sekä viimein purkuun. Älykäs ja kestävä maankäytön suunnittelu ja vihreä infrastruktuuri on niin ikään otettava huomioon kestävien rakennusten yhteydessä. Myös kaupunkisuunnittelulla ja liikenne-ratkaisuilla on oma tärkeä osuutensa rakennettaessa kestävää yhteiskuntaa.

Yksi suurimmista haasteista tällä alalla on edelleen luotettavan, vertailukelpoisen tiedon puute, jonka avulla yksityiset asunnonomistajat, julkinen sektori tai rakennuttajat voisivat vertailla eri ratkaisujen ympäristötehokkuutta. Yksi keskeisimmistä EU-tason tavoitteista onkin tällä hetkellä sellaisten indikaattoreiden laatiminen, joilla rakennusten energiatehokkuuden kaikkia edellä mainittuja osa-alueita voitaisiin mitata vertailukelpoisesti. Indikaattoreilla tulisi mitata esimerkiksi energian kokonaiskulutusta, materiaalien ja veden käyttöä koko niiden elinkaaren ajalta, purkamisen ja purkujätteen käsittelyä sekä kierrätysmateriaalien käyttöä rakennuksissa.

Kestäviä rakennuksia ja näitä indikaattoreita pohtimaan on täällä Brysselissä asetettu korkean tason työryhmä, jonka jäsen olen. Työryhmä aloitti työnsä viime vuoden puolella, ja sen tavoitteena on löytää oikeita taloudellisia ja lainsäädännöllisiä kannusteita tälle äärimmäisen tärkeälle alueelle.

Jos sinulla on ehdotuksia, kommentteja tai kysymyksiä tästä työstä, otan mielelläni kaiken palautteen ja tiedon vastaan!

Sirpa Pietikäinen
europarlamentaarikko
sirpa.pietikainen@ep.europa.eu

Hanna Harris Archinfon toiminnanjohtajaksi

VTL, kaupunkitutkija **Hanna Harris** on nimitetty Arkkitehtuurin tiedotuskeskuksen uudeksi toiminnanjohtajaksi. Harris aloittaa tehtävässään 15.2.2016.

Vuonna 2013 toimintansa aloittanut Arkkitehtuurin tiedotuskeskus on alan asiantuntija-, yhteistyö- ja välittäjäorganisaatio. Sen tehtävänä on vahvistaa arkkitehtuurin yhteiskunnallista näkyvyyttä ja vaikuttavuutta sekä edistää suomalaisen arkkitehtuurin tunnettuutta kotimaassa ja maailmalla.

”Kansainvälisissä tehtävissä aikaansaavasti toiminut, niin arkkitehtuuria kuin laajemmin kulttuurialaa hyvin tunteva Hanna Harris valittiin luotsaamaan Arkkitehtuurin tiedotuskeskusta tulevien vuosien viestinnällisesti vaativassa ja alati verkostoituvammassa toimintaympäristössä. **Tiina Valpolan** ansiokkaasti vetämistä käynnistysvuosista on hyvä jatkaa”, toteaa Arkkitehtuurikeskus ry:n hallituksen puheenjohtaja **Asko Takala**.

Laaja osaaminen Suomesta ja maailmalta

Harris on toiminut 15 vuotta kulttuurialan kansainvälisissä johto- ja sisällönkehitystehtävissä kuraattorina, tuottajana ja tutkijana. Arkkitehtuurin tiedotuskeskukseen Harris siirtyy Helsingin Design Weekin ohjelmajohtajan paikalta. Vuosina 2008–2013 Harris johti Suomen Lontoon instituutin taide- ja kulttuuriohjelmia, jossa hän muun muassa vastasi laajaa huomiota saaneista arkkitehtuurin ja muotoilun tilaustuotannoista ja kulttuuriviennin hankkeista.

Aiemmissa työtehtävissään Harris on toiminut päätuottajana kansainvälisissä taide- ja kulttuuritapahtumissa sekä tutkimus- ja kehitystehtävissä Helsingin yliopistossa ja Taideteollisessa korkeakoulussa (nyk. Aalto-yliopisto) sekä ulkomailla Cambridgen, Westminsterin, Milano-Bicoccan ja Sorbonnen yliopistoissa.

”Tiedotuskeskuksella on avainrooli suomalaisen arkkitehtuurialan uusien yhteistyöhankkeiden, yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja kansainvälisen näkyvyyden lisäämisessä. On suuri kunnia tulla mukaan kehittämään tätä toimintaa”, Harris sanoo.

ALEKSI NIEMELÄ



NIMITYKSET

”

TIEDOTUSKESKUKSELLA ON AVAINROOLI SUOMALAISEN ARKKITEHTUURIALAN UUSIEN YHTEISTYÖHANKKEIDEN, YHTEISKUNNALLISEN VAIKUTAVUUDEN JA KANSAINVÄLISEN NÄKYVYYDEN LISÄÄMISESSÄ.

Professoreiden nimityksiä

Aalto-yliopiston Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun arkkitehtuurin laitokselle on nimitetty professorin määräaikaiseen tehtävään (Associate Professor) **Jenni Reuter**. Professuurin ala on arkkitehtuurin perusteet ja teoria.

Tampereen teknillisen yliopiston arkkitehtuurin laitoksella on tehty syksyllä kaksi nimitystä. **Ari Hynynen** on nimitetty arkkitehtuuri- ja kaupunkitutkimuksen professoriksi ja **Markku Karjalainen** rakennusopin professorin määräaikaiseen tehtävään (Associate Professor).

Oulun yliopiston arkkitehtuurin tiedekunnassa on nimitetty arkkitehtuurin professoriksi **Janne Pihlajaniemi**.



”

ARKKITEHTUURI ON
SOPEUTETTU OLEMASSA
OLEVAAN MILJÖÖSEEN,
MUTTA RAKENNUS TUO
KUITENKIN ALUEELLE
OMAN VAHVAN
LISÄARVONSA.

Voittanut ehdotus Syke, asemapiirros ja sisääntulo uuteen trauma- ja syöpäkeskukseen.



Meilahden sairaalakampus laajenee näyttävästi

Arkkitehtuurikutsukilpailussa suunniteltiin uusi trauma- ja syöpäkeskus Helsingin Meilahden sairaalakampukselle. Sisällöltään massiivinen tehtävä teki kilpailusta yhden viime vuosien merkittävimmistä.

Helsingin ja Uudenmaan alueella on tarkoitus samalla kertaa toteuttaa ajanmukainen ja tulevaisuuden tarpeet täyttävä syöpäkeskus sekä siirtää päivystyksen ja traumasairaalan toiminnot Töölön sairaalan tiloista Meilahteen. Uudisrakennuksen laajuus tulee olemaan noin 80 000 bruttoneliötä, mikä on kilpailuksi poikkeuksellisen suuri.

Kilpailussa uusi sairaala tuli integroida nykyisten rakennusten kanssa toimivaksi kokonaisuudeksi jo valmiiksi tiiviillä alueella. Myös alueelle laadittu asemakaava ja uusi liittymä Paicuusenkadulta Meilahden sairaalakampukselle lisäsi tehtävän vaikeutta.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin ja HUS-Tilakeskuksen järjestämään kilpailuun valittiin ilmoittautuneiden ryhmien joukosta viisi toimistoyhteenliittymää. Mukana oli myös useampi kansainvälinen kokoonpano. Kaikki kilpailuun jätetyt ehdotukset oli laadittu ammattitaitoisesti, ja ne olivat arkkitehtuuriltaan korkeatasoisia ja ajankohtaisia. Töissä lähestyttiin sairaalasuunnittelua erilaisin painotuksin, mikä antoi hedelmällisen pohjan arvioinnille.

Kilpailun voitti ehdotus *Syke*. Tekijänä oli työyhteenliittymä Integrated, jonka muodostivat **AW2-Arkkitehdit**, **Brunet Saunier Architecture**, **Arkkitehtuuritoimisto B & M** ja **Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik**.

Ihmisen mittakaava

Kaupunkikuvan kannalta kilpailutehtävän suurin haaste oli luoda suurivolyymisesta sairaalarakentamisesta ihmisen mitakaavaista ja miellyttävää – tinkimättä muuntojoustavasta tilarakenteesta. Tilojen viihtyisyys potilaiden, henkilökunnan ja vierailijoiden kannalta nousikin yhdeksi merkittäväksi arviointikriteeriksi. Vaativaa oli myös uudisrakennuksen ja sen korkeiden paviijonkimaisten osien sijoittaminen siten, ettei Meilahden nykyisen tornisairaalan asema maiseman hallitsijana kärsinyt.



Tiukkojen reunaehtojen puitteissa kaikki ehdotukset täyttivät laadukkaan kaupunkikuvan vaatimukset, eikä ehdotusten ulkoisen arkkitehtuurin laatu jättänyt moitteelle sijaa. Toisin ehdotusten välillä ei myöskään ollut oleellisia eroja.

Arvioinnissa korostui se, miten esitetyt ratkaisut palvelivat sairaalatoimintoja ja potilaiden hoidon kannalta tehokkaita prosesseja. Merkittävä arvioitava ominaisuus oli myös ehdotusten kehityskelpoisuus jatkosuunnittelussa, sillä kaikissa ehdotuksissa oli joitakin toiminnallisia ja teknisiä puutteita.

Sairaala toimii arkkitehtuurin keinoin

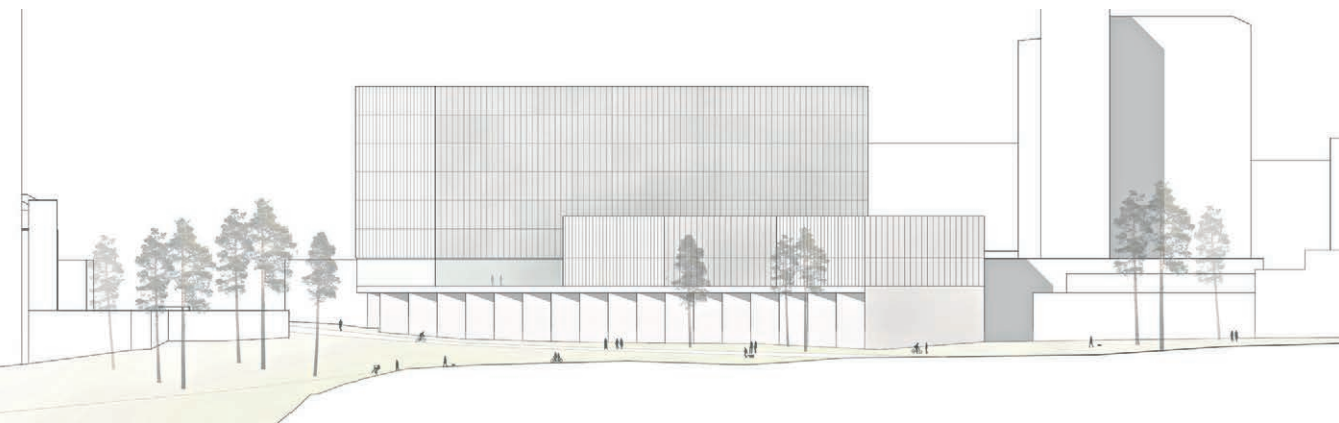
Monipuolisen tarkastelun ja harkinnan jälkeen palkintolautakunta päätti asettaa ensimmäiselle sijalle ehdotuksen *Syke*. Muita ehdotuksia ei asetettu paremmuusjärjestykseen.

Voittaneen ehdotuksen vahvuutena pidettiin tilasuunnittelua, joka tukee sairaalatoimintoja arkkitehtuurin keinoin. Työ on kompakti ja selkeä, perusrakenteeltaan joustava ja arkkitehtuuriltaan hallittu. Sen arvioitiin toteuttavan toiminnallisten ratkaisujen osalta kilpailun tavoitteet parhaiten. Se on kehityskelpoinen ja muokattavissa arkkitehtonisen laadun tai ehdotuksen ominaispiirteiden kärsimättä.

Suunnitelma toteuttaa asemakaavan keskeisiä tavoitteita. Arkkitehtuuri on sopeutettu olemassa olevaan miljööseen, mutta rakennus tuo kuitenkin alueelle oman vahvan lisäarvonsa.

Palkintolautakunta edusti kilpailutehtävän arvioinnin vaatimaa laajaa ja monipuolista ammattiosaamista sekä eri alojen vahvaa asiantuntemusta. Lautakunta arvioi töitä kilpailun kaikissa vaiheissa. Keskustelu oli monipuolista, aktiivista ja rakentavaa.

Hannu Huttunen



Voittajaehdotuksen eteläinen julkisivu.

Voittaja

Syke

Työyhteenliittymä Integrated:

AW2-Arkkitehdit

Brunet Saunier Architecture

Arkkitehtuuritoimisto B & M

Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik

Työryhmä: **Matti Anttila, Antti Autio, Jérôme Brunet, Daniel Bruun, Karl Fitzpatrick, Trevor Harris, Jenni Hölttä, Henna Kjisik, Hannu Louna, Kyösti Meinilä, Jussi Murole, Paul Thynell, Gerold Zimmerli**

Avustajat: **Tony Fitzpatrick, Joonas Mikkonen, Sara Pietilä, Mounia Saïah, Teemu Seppänen**

Asiantuntijat: **Antti Alho (NHG), Anssi Hakarinne (Granlund), Marja-Liisa Hynynen (SITO), Martti Kekomäki (NHG), Benjam Lytz (Granlund)**

Muut kutsutut toimistot

Työyhteenliittymä **Arkkitehtitoimisto SARC** ja **Arkkitehtiryhmä Reino Koivula** (ehdotus *Adspectus*)

Työyhteenliittymä **Arkkitehtitoimisto K2S** ja **Gina Barcelona Architects** (ehdotus *Pisara ja purje*)

Työyhteenliittymä **LPSV: Arkkitehtitoimisto Lukkaroinen, Arkkitehtitoimisto Paatela & Co, Arkkitehtitoimisto Tuomo Siitonen ja Verstaas Arkkitehdit** (ehdotus *Sisko*)

Työyhteenliittymä **Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki** ja **Stantec** (ehdotus *Taite*)

Muiden ehdotusten täydelliset tekijätiedot löytyvät SAFAn kilpailusivuilta www.safa.fi > Kilpailut.

Palkintolautakunta

Kilpailun järjestäjän nimeämät jäsenet:

Hannu Lähteenmäki, kiinteistöjohtaja, HUS-Tilakeskus, palkintolautakunnan puheenjohtaja

Anne Priha, investointijohtaja, HUS

Raija Malmström, hankejohtaja, HUS

Jari Saajo, arkkitehti, HUS-Tilakeskus

Vesa Vainiotalo, rakennuttamispäällikkö, HUS-Kiinteistöt

Jarkko Pajarinen, ylläkäri, HUS

Maija Tarkkanen, osastonyliläkäri, HUS

Maaret Castrén, toimialajohtaja, HUS

Katja Tähkä, osastonhoitaja, HUS

Minna Hiros, osastonhoitaja, HUS

Helsingin kaupungin nimeämät jäsenet:

Annukka Lindroos, asemakaava-arkkitehti, KSV

Anu Kuutti, projektipäällikkö, arkkitehti, KSV

Kilpailijoiden nimeämä puolueeton asiantuntijajäsen:

Hannu Huttunen, professori, arkkitehti SAFA

Palkintolautakunnan asiantuntijat:

Janne Silvennoinen, FCG Kustannuslaskenta (kustannusarviot)

Jarek Kurnitski, Aalto-yliopisto (energiatieteet)

Pentti Aho, Jukka Huttunen, Jyrki Jalli, IdeaStructura (rakennetekniikka)

Inga Valjakka, Helsingin KSV (liikenne)

Ulla Vahtera, Helsingin rakennusvalvontavirasto (rakennuslupa-asiat)

Vesa Rautiainen, HUS Logistiikka (logistiikka)

Marjatta Kuusela, Ilkka Tiainen (potilasnäkökulma)

Palkintolautakunnan sihteeri: **Mervi Savolainen**, ISS



KILPAILUKALENTERI

YLEISET KILPAILUT

	ALOITUS	SISÄÄNJÄTTÖ
Kauniaisten kaupungintalokortteli – Stadshusvarteret i Grankulla	2.11.2015	15.2.2016
Wirkkala-Bryk Archive Competition	3.12.2015	4.4.2016
Myllykosken kirkko ja ympäristö, suppea	1/2016	3/2015
Kuopion soiva ja sykkivä sydän	4/2016	8/2016

SISÄÄN JÄTETTYT YLEISET KILPAILUT

ARA - Vartiosaari - Asumista kaikille!	16.6.2015	30.11.2015
Asumisen ratkaisuja turvapaikanhakijoille	19.10.2015	30.11.2015
Jyväskylän Ruusupuiston museoiden lisärakennus	29.6.2015	30.10.2015

KUTSUKILPAILUT

Kruunuvuorenrannan Borgströmin kortteli	15.6.2015	9.10.2015
Kouvolan Pioneeripuiston asuntomessualue, suppea	1.10.2015	30.11.2015
Porin Puuvillan laajennus	15.9.2015	15.1.2016
Kuninkaantammen asuinkortteli	1.10.2015	15.2.2016
Sipoon yhtenäiskoulun laajennus	19.10.2015	29.2.2016
Vantaan Martinlaakson päiväkot	12.1.2015	12.4.2016

Julkisiin hankintoihin liittyvät kilpailut

HILMA: www.hankintailmoitukset.fi, SIMAP: simap.europa.eu

Ajantasainen kilpailuinfo www.safa.fi -> kilpailut

Suomalaiset koulusuunnittelijat palkintosijoille Venäjällä

Nuoret suomalaiset arkkitehtitoimistot Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen ja Studio Puisto Arkkitehdit menestyivät tulevaisuuden koulun arkkitehtuurikilpailussa Venäjällä.



A rkkitehdit Rudanko + Kankkunen ja Studio Puisto Arkkitehdit voittivat toisen palkinnon kansainvälisessä Smart School Irkutsk -arkkitehtuurikilpailussa, jossa kisattiin tulevaisuuden oppimisympäristöjen suunnittelusta. Kilpailussa menestyminen oli suomalaisille merkittävä saavutus, sillä nuori arkkitehtityöryhmä erikoistuu tulevaisuuden oppimisympäristöihin.

Kilpailuun oli kutsuttu kansainvälisesti tunnettuja koulusuunnittelijoita. Finaaliin pääsivät suomalaisten lisäksi huipputoimistot MVRDV, Sou Fujimoto Architects, Cebra architecture, Work Architecture Company ja MKPL Architects. Kilpailun voitti tanskalainen **Cebra**.

Kisa käynnistyi maaliskuussa 2015 arkkitehtitoimistojen avoimella haulalla. Näin valittiin aluksi 20 toimistoa eri puolilta maailmaa. Parhaat kuusi kutsuttiin mukaan kilpailuun, ja työryhmille annettiin tehtäväksi suunnitella ehdotuksensa Smart School -kampuskeksi.

Smart School on 30 000 neliön laajuinen Irkutskiin rakennettava yksityinen koulukampus, joka yhdistää tulevaisuuden oppimisen, liikuntapuiston ja sijaisperheiden asuinalueen Angara-joen rannalla. Koulun tavoitteena on avata arkkitehtuuria ympäröivään luontoon koulupuisto-konseptillä, kannustaa ilmiöpohjaiseen oppimiseen ja uudistaa venäläistä oppimiskulttuuria kohti yksilöllisempää oppimista.

Suunnittelutehtävään kuului eri-ikäisille suunnattujen oppimisympäristöjen, asuinrakennusten, opetusmaailan, liikuntapuiston ja laajojen ulkoalueiden suunnittelu. Työryhmät tuottivat yhteistyössä paikallisten kumppanien kanssa erittäin monipuolisen suunnitteluaineiston videosta pienoismalleihin.

Menestystä Suomessa ja maailmalla

Kisassa kehitettiin uudenlaista oppimisympäristöä, jossa oppiminen sijoittuu ulko- ja sisätiloihin. Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen ja Studio Puisto Arkkitehtien ehdotus perustui pienimittakaavaisiin oppimiskyliin. Oppimisympäristöt on siroteltu ympäri kampusta kylämäisesti sekä sisälle että ulos.

Smart School, yksityinen koulukampus, yhdistää muun muassa oppimisympäristöjä ja sijaisperheiden asuinalueen.

Ehdotuksen konsepti ja suomalaisarkkitehtien kiinnostus oppimisympäristöjen kehittämiseen sai tuomaristolta ylistävää palautetta. Kampuksen maisema suunniteltiin osaksi oppimisympäristöä, ja rakennusten arkkitehtuuri sovitettiin lapsen mittakaavaan.

Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen ja Studio Puisto Arkkitehdit kehittävät oppimisympäristöjä aktiivisesti myös Suomessa. Seuraavana tavoitteena on löytää yhteistyökumppanuuksia suomalaisten koulujen ja oppimisympäristöjen suunnitteluun.

Nuoret toimistot valittiin kisaan kansainvälisen koulusuunnittelutaustansa ansiosta. Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen tuli tunnetuksi vuonna 2011 suunnittelemalla värikkään Sra Poun ammattikoulun avustajajärjestölle Kambodžaan. Tämän jälkeen yrityksen perustajat **Hilla Rudanko** ja **Anssi Kankkunen** ovat kehittäneet oppimisympäristöjä muun muassa Rovio-peliyhtiölle ja menestyneet koulusuunnittelukilpailuissa. Viimeksi he ovat voittaneet Lapuan Alangon koulun kilpailun keväällä 2015 yhdessä Arkkitehtitoimisto Aarne von Boehmin kanssa.

Studio Puisto Arkkitehdit on viiden arkkitehdin perustama kestävään arkkitehtuuriin ja aluesuunnitteluun erikoistunut toimisto, jonka osakkaat ovat suunnitelleet urallaan julkista rakentamista ja puuarkkitehtuuria. Heidän kansainvälinen kilpailumenestyksensä alkoi vuonna 2009 toisella palkinnolla Delftin yliopiston kampuksen kansainvälisessä suunnittelukilpailussa, jonka jälkeen Studio Puisto on saanut useita palkintoja niin ulkomaisissa kuin kotimaisissakin kilpailuissa. Yksi käynnissä olevista projekteista on suuren kulttuurikampusalueen suunnittelu Kankaanpäähän.

Molemmat yritykset ovat erikoistuneet osallistamaan suunnitteluun ja olleet perustamassa sitä edistävää suomalaisten nuorten arkkitehtitoimistojen Uusi Kaupunki -kollektiivia. Työryhmän maisema-arkkitehtina toimii **Mari Arituoma**, joka on ekosysteemipalveluihin erikoistunut maisema-arkkitehti ja tutkija Aalto-yliopistossa.

*Lisätietoja Smart Schoolista ja toimistojen tulevista kehitysprojekteista:
hilla.rudanko@rudanko-kankkunen.com
heikki@studiopuisto.fi*

Nordic Pavilion
La Biennale di Venezia 2016

OPEN CALL FOR PROJECTS!

HOW DID THIS PROJECT ADD TO THE CONSTRUCTION OF SOCIETY?

A psychoanalysis of society in Nordic countries through Architecture. Using the Maslow Hierarchy of Needs as a lens, the exhibition will look into the projects that have been instrumental to the construction of the Nordic societies today. From this analysis it aims to discuss the questions that society and architecture need to answer in order to move forward.

Submit your project in the following three categories

FUNDAMENTAL – Architecture that cares for basic needs such as housing, healthcare and education.

BELONGING – Architecture that enacts public programs and creates public spaces in which society can gather, places where individuals become citizens.

RECOGNITION – Architecture that recognizes processes that are essential to the Nordic society and its values as manifested in memories and monuments.

Curator David Basulto

Deadline for submissions is the 17th of January 2016

More information www.mfa.fi/nordic_pavilion2016

In collaboration
Swedish Centre for Architecture and Design
Museum of Finnish Architecture
National Museum of Art, Architecture and Design, Norway



Juhlakilpailun voitti Huttunen-Lipasti-Pakkanen Arkkitehdit ehdotuksellaan MinMaxMix.

Kestävää kehitystä SATOn juhlakilpailussa

Kutsukilpailulla haettiin uutta näkemystä kestävän kehityksen mukaiseen asumiseen Jätkäsaarella.

SATO järjesti 75-vuotisjuhlansa kunniaksi *Responsible Building for the Future* -arkkitehtuurikilpailun yhdessä Helsingin kaupungin kanssa. Kutsukilpailun kohteena oli Helsingin Jätkäsaarella Atlantinkadulla, Hyväntoivonpuiston laidalla sijaitseva kerrostalotontti, johon on suunnitteilla vuokra- ja omistusasuntoja.

Kilpailu käynnistyi heinäkuussa, ja järjestäjä valikoi siihen kuusi ansioitunutta arkkitehtitoimistoa Pohjoismaista ja Euroopasta: Archeus (Suomi), Helen & Hard (Norja), Huttunen-Lipasti-Pakkanen Arkkitehdit (Suomi), JDS Architects (Tanska, Belgia, Kiina), SeARCH (Alankomaat), Tham & Videgård Arkitekter (Ruotsi). Kilpailun voitti **Huttunen-Lipasti-Pakkanen Arkkitehdit** ehdotuksellaan *MinMaxMix*.

SATOn tavoitteena oli tuoda kilpailulla uutta näkemystä kestävän kehityksen mukaiseen asumiseen. Juhlavuositontille haluttiin löytää korkeatasoinen suunnittelija ja luoda suunta- viivat lopulliselle toteutukselle. Kilpailutontti on korttelin ensimmäisiä toteutettavia kohteita, joten se luo suuntaa tulevalle kehitykselle. Korttelirakenne on muunnella perinteisestä kantakaupungin umpikorttelista.

Kaavaluonnos määrittä kilpailutehtävää

Jätkäsaaren kaavaluonnos asetti kilpailulle selkeät ja tarkat reunaehdot. Rakennusten tuli olla pääosin 7–8-kerroksisia, ja tontin koillisnurkkaan piti sijoittaa muita korkeampi maamerkki puisto- ja katunäkymien päätteeksi.

Myös asuntotuotannolliset tavoitteet sitoivat kilpailijoita. Rakennusoikeudesta 8 800 kerrosneliötä toteutetaan vapaa- rahoitteisena ja 3 000 kerrosneliötä Hitas-ehdoin. Tilaohjelma

”

KILPAILUTONTTI ON
KORTTELIN ENSIMMÄISIÄ
TOTEUTETTAVIA KOHTEITA,
JOTEN SE LUO SUUNTAA
TULEVALLE KEHITYKSELLE.



Atlantinkaaren asemakaavamuutoksen havainnekuva,
kilpailutontti sijaitsee pohjoisreunassa.

oli kaavaluonnoksen vuoksi tarkka. Vuokra-asuntojen keskipinta-alan tuli olla noin 50 neliometriä ja omistusasuntojen noin 75 neliometriä. Lisäksi kortteliin tuli mahdollistaa 120 neliometriä liiketilaa, ja pysäköinti oli sijoitettava kannen alle.

Kilpailijoiden tuli myös ratkaista tontille kaavan myötä muodostuneet käytännön ristiriidat. Pelastusajoneuvojen ajo pihalle ei ole sallittua, joten vain etelään suuntautuvien asuntojen parvekkeita ei voi käyttää pelastautumiseen. Parhaimmat näkymät avautuvat pohjoiseen, joka taas on yleisesti huonompi ilmansuunta kuin valoisa etelä.

Arvioinnin lähtökohtana oli arkkitehtuurin korkea laatu sekä vastuullisuuden käytäntöön vieminen asukkaan ja ympäristön sekä taloudellisen kestävyuden näkökulmista. Kaavaluonnoksen synnyttämät ristiriidat muovasivat ehdotettuja ratkaisuja, ja arvostelussa huomio kiinnittyi ristiriitojen taitavaan käsittelyyn. Kilpailun tavoite vastuullisesta suunnittelusta ja rakentamisesta käynnisti antoisan arvokeskustelun, jossa käsitteen merkitystä avattiin kilpailuehdotusten ja rakennuttajan tavoitteiden pohjalta.

Kilpailijat olivat ymmärtäneet tavoitteet vapaamuotoisesti ja panostaneet niihin monipuolisesti laadukkaalla suunnittelulla. Kilpailun järjestäjän kannalta tavoitteenasettelu oli tapa kutsua arkkitehtikunta tiiviimmin luomaan yhdessä rakennuttajan kanssa ihmisille hyvää ympäristöä.

Mutkaton voittaja ratkaisi ristiriidat

Kilpailun voittajaksi nousi tavoitteet parhaiten täyttävä ehdotus *MinMaxMix*. Ryhdikäs ja sananmukaisesti mutkaton ehdotus onnistuu ratkaisemaan asuntojen sijoittamisen taitavas-

ti. Ehdotuksessa vältetään pitkiltä käytäviltä ja liian varjoisilta asunnoilta. Yhteisöllisyyttä syntyy vaihtoehtoisten kulkureitien ja yhteisten parvekkeiden myötä.

Voittajaehdotus tarjoaa SATOLle loistavan lähtökohdan kohteen toteutukselle: sijaintinsa vaivatta solahtavan, vastuullista rakentamista edistävän ja tuleville asukkailleen iloa tuovan kokonaisuuden.

Muut ehdotukset tuovat kukin tärkeän näkökulman kilpailuun. Muita ehdotuksia ei asetettu paremmuusjärjestykseen. Ehdotus *SATO Löylyramid* rakentuu taitavasti suomalaisen saunakulttuurin ympärille niin, että kerroksittaiset yhteissaunat antavat muodon ja luonteen koko korttelille.

Ehdotuksissa *Blue Atlantic* ja *SATO HOUSE – one and many* esitetään mielenkiintoisia tutkielmia luhtikäytäväratkaisuisista. Moduuliasunnosta löytyy useita muunnelmia, ja luhtikäytävään on onnistuttu liittämään yhteistoimintoja.

Ehdotukset *Crop* ja *7 steps for future living* ovat arkkitehtonisesti hienostuneita ja moni-ilmeisiä. Jälkimmäisessä maantasokerros on elävöitetty korkeilla aulamaisilla yhteistiloilla, jotka liittyvät porraskäytävään.

Kerroskorkeuksien vaihtelu oli uusi avaus useimmissa ehdotuksissa. Korkeat kerrokset oli esitetty milloin alimpiin kerroksiin valonsaannin parantamiseksi ja milloin ylimpiin kerroksiin ilmavuuden lisäämiseksi. Taitavasti käytettynä idea tuo monimuotoisuutta kaupunkikuvaan. Vastuullisuus-käsite toi mielekkäällä tavalla esille arkkitehdin perinteistä roolia ihmisen elinympäristön jatkuvana laadun vartijana.

Anna Brunow



Voittaneen ehdotuksen sisäpiha.

European 13 ratkesi kansainvälisissä merkeissä

Nuorten arkkitehtien kansainvälinen European-kilpailu järjestettiin Suomessa kymmenennen kerran. Europeanista on kehittynyt maailman laajin arkkitehtuurikilpailu, johon rekisteröityy lähes kymmentuhatta alle 40-vuotiaasta suunnittelijaa ympäri maailmaa.

Voittaja

MinMaxMix

Huttunen-Lipasti-Pakkanen Arkkitehdit

Tekijät: arkkitehdit SAFA Risto Huttunen, Santeri Lipasti, Pekka Pakkanen, Matias Saresvuo, Mikko Tanneraho, Uula Kohonen, Essi Wallenius ja arkkitehtiopiskelijat Satoshi Ohtaki, Mikael Saurén, Magdalena Jezkova

Maisemasuunnittelu:

Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumo: maisema-arkkitehti MARK Krista Muurinen, maisema-arkkitehtiopiskelijat Aapo Pihkala, Mikko Vekkeli

Maisema-arkkitehtitoimisto Sumu: maisema-arkkitehti MARK Leena Buller

Muiden ehdotusten tekijätiedot löytyvät SAFAn kilpailusivuilta www.safa.fi > Kilpailut. Tutustu ehdotuksiin osoitteessa www.sato.fi/RBF.

Palkintolautakunta

SATO:

Pasi Suutari, Jouko Kuusela, Maarit Tuomai-
nen ja Piritta Kokkonen

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto:

Matti Kajansinkko, Kirsi Rantama

Helsingin kaupungin kiinteistövirasto:

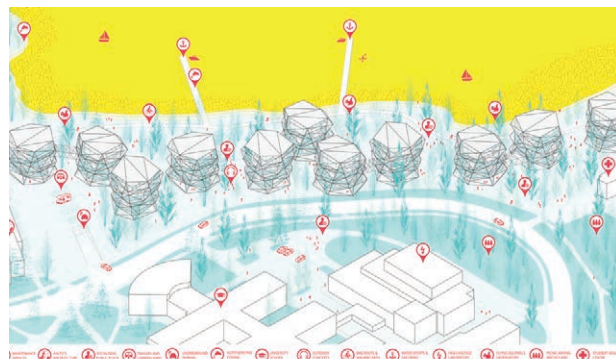
Pekka Saarinen

Professori Markku Hedman

Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn edustaja:

Anna Brunow

Nyt päättynyt kolmastoista European järjestettiin samaan aikaan 15 Euroopan maassa, ja mukana oli 49 kohdetta. Suomessa kilpailtiin kolmessa kaupungissa: Espoossa, Jyväskylässä ja Seinäjoella. Suomen kohteiden palkintosijoja jaettiin tällä kertaa arkkitehdeille ympäri Euroopan.



Espoon kohteen voittaja Wild Synapse perustuu pistetalomalliin.





Espoon kohteen voitti espanjalais-meksikolainen tiimi. Suunnitteluratkaisu kunnioittaa luontoarvoja.



VOITTAJAEHDOTUS WILD SYNAPSE KUNNIOITTAÄ OTANIEMEN KAUPUNKIRAKENNETTA JA LUONTOARVOJA PISTETALORATKAISULLA.

Kilpailun teemana oli *The Adaptable City II*, sopeutuva kaupunki. Sitä tarkensivat alateemat resilienssi, sosiaalinen sopeutuvuus ja kestävä taloudellisuus.

Luontoarvot ratkaisivat Espoossa

Espoon Otaniemeen Aalto-yliopiston kampukselle suunniteltiin täydennys- ja uudisrakentamista puustoiselle ranta-alueelle. Kilpailutehtävä osoittautui hankalaksi, sillä tontti on ahdas ja monen rajoittavan tekijän puristuksessa. Tontin vieressä on arvokas Natura-alue ja liito-oravan pesimäpaikkoja.

Moni ehdotus oli lähtenyt ratkaisemaan tehtävää joko sormimaisilla lamellitaloilla, erillisillä puuston sekaan ripotelluilla pistetaloilla tai pitkänomaisilla rannan suuntaisilla rakennusmassoilla. Paikkaan nähtiin soveltuvan parhaiten yksinkertaiset, mahdollisimman pienen pohjapinta-alan pistetalovaihtoehdot. Niiden vahvuus oli luontoyhteyksien soljuminen verkkomaisesti rakennusten lomassa.

Voittajaehdotus *Wild Synapse* kunnioittaa Otaniemen kaupunkirakennetta ja luontoarvoja pistetaloratkaisulla. Katulinjauksiin ei ole koskettu, ja rakennuspaikan metsäinen olemus on säilytetty. Rakentaminen pysyttelee puuston latvojen alapuolella ja jättää riittävästi suojavyöhykettä rannan ja rakennusten väliin. Ehdotettu kokonaisuus muodostaa oman luontevan kerrostumansa Otaniemeen. Ehdotuksen takana on espanjalais-meksikolainen tiimi.

Ehdotus *Pärske* sai lunastuksen. Ehdotuksessa on analysoitu ansiokkaasti Otaniemen urbaanin ympäristön tärkeimmät periaatteet ja suunniteltu taidokkaasti liittyminen Otaniemen kaupunkirakenteeseen. Työssä on myös raikkaalla tavalla varioitu Otaniemelle tyypillistä atriumtaloa ja sen mittakaavaa. Sisäpihatalot luovat tiloja sosiaaliselle kohtaamiselle. Ehdotuksen on tehnyt suomalaisryhmä.

Kaikki kolme kunniamainintaa menivät Espanjaan. Ne jaettiin ehdotuksille *Tumbling Dice*, *Weaving The Woods* ja *Piilokoju*.



Toiseksi Espoossa tuli suomalainen tiimi ehdotuksellaan *Pärske*.



Jyväskylän kohteen voitti hollantilais-puolalainen työryhmä.



Toiseksi sijoittui LUO arkkitehtien ehdotus.

Jyväskylässä voitettiin vahvalla korttelilla

Jyväskylän suunnittelualue on muutaman korttelin kokonaisuus Kortepohjassa, joka on kansainvälisestikin arvostettu esimerkki 1960-luvun kaupunkisuunnittelusta ja elementtirakentamisesta. Perinteiseen, metsän ympäröimään lähiöön etsittiin visioita kokonaisuutta parantavasta täydennysrakentamisesta.

Karkeasti jaoteltuna ehdotukset lähtivät joko täydentämään vanhaa rakennetta tai loivat uuden, selvästi erottuvan kerroksen vanhan päälle. Kummallakin lähestymistavalla saatiin aikaan onnistuneita ratkaisuja. Ehdotukset osoittivat, että täydentävää rakentamista oli mahdollista sijoittaa myös kilpailualueen ulkopuolelle.

Voittanut ehdotus *The Nolli Gardens* rajaa kilpailualueen korttelit vahvalla eleellä kokonaisuuksiksi. Ehdotus kunnioit-

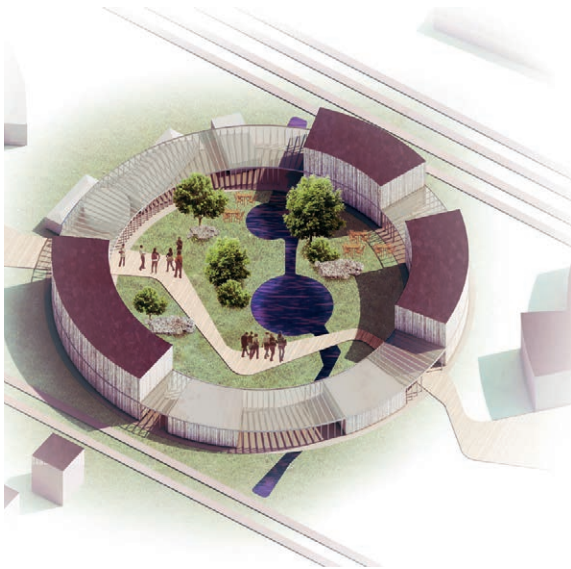
taa vanhaa katuverkkoa ja jättää sen sijoilleen. Ratkaisu perustuu selkeälinjaiseen opiskelijakortteliin ja sitä vastaavaan keskuskortteliin. Opiskelijakorttelin ratkaisussa on samanlaista suurilinjaisuutta kuin olemassa olevassa MNOP-talossa. Ehdotuksessa on mietitty erityisesti sisäpihaa kohtaamisen paikkana. Ehdotuksen on tehnyt hollantilais-puolalainen työryhmä.

Ehdotus *New kids on the blocks* lunastettiin. Suunnitelmasa on analysoitu onnistuneesti Kortepohjan nykyistä kaupunkirakennetta ja päädytty täydentämään kokonaisuutta pistetaloilla. Ote on herkkä ja hienovarainen sekä tietoisesti suuria eleitä kaihtava. Ehdotuksen takana on LUO arkkitehdit.

Kunniamaininnat jaettiin ehdotuksille *Fog* (Espanja), *Exchange city* (Tanska) sekä *Tree Village* (Italia ja Saksa).

Voittajaehdotus *The Nolli Gardens* täydentää Kortepohjan kaupunginosaa näyttävästi.





Esimerkki Seinäjoen voittajatyön Notch korttelirakenteesta. Voittaja onnistuu luomaan kilpailualueesta kokonaisuuden.



Seinäjoen asemasta luotiin urbaani

Seinäjoella suunnittelukohteena oli rautatieaseman ympäristö ja vanha ratapiha-alue, joka on keskeisestä sijainnistaan huolimatta jäänyt keskustasta irralliseksi joutomaaksi. Kilpailualue oli Suomen kohteista laajin. Seinäjoen ydinkeskusta, raide- ja bussiliikenteen solmukohta sekä alueiden historia vanhoine rakennuksineen loivat juhlat puitteet urbaanin keskusta-alueen suunnittelulle. Suurin haaste tehtävässä oli mittakaava ja kokonaisuuden mittasuhteiden ymmärtäminen.

Arvostelussa tärkeään osaan nousi kaupunkimainen katutila asumisen ja matkakeskuksen ratkaisujen ohella. Monessa ehdotuksessa erilaisilla aukioilla luotiin miellyttävää ulkotilaa matkakeskuksen läheisyyteen. Parhaimmissa ehdotuksissa julkisen liikenteen toiminnot kudottiin yhteen matkustajaa palvelevaksi elämykselliseksi kokonaisuudeksi.

Voittajaehdotus *Notch* tekee kilpailualueesta kokonaisuuden ja luo vahvaa identiteettiä sen eri alueille. Kaupunkirakenteellinen ote on kaunis, ja syntyneet yhteydet ovat toimivia. Toiminnallisuus on hahmoteltu onnistuneesti. Korttelitypologia on uudenlaista ja muodonanto vahvaa. Ehdotuksen tekijä on **Tapio Kangasaho**.

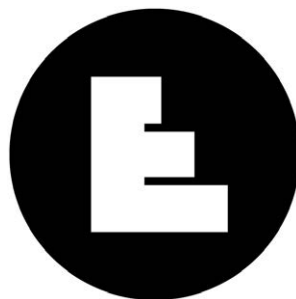
Ehdotus *Semaphore* lunastettiin. Suunnitelma tunnistaa ansiokkaasti Seinäjoen kaupunkirakenteellisesti tärkeimmät elementit, kaupallisen keskustan sekä Aalto-keskuksen ja liittyy näihin taidokkaasti. Akseleista, yhteyksistä ja maamerkeistä on punottu hallittu kokonaisuus. Ehdotuksen on tehnyt suomalainen tiimi.

Kunniamaininnat annettiin ehdotuksille *I Went Down To The Crossroads* (Suomi), *Intermezzo* (Sveitsi) ja *Somewhere Over The Railway* (Suomi).

Pia Sjöroos ja Santeri Lipasti



Toiseksi Seinäjoella tuli ehdotus Semaphore.



1 305 kilpailuehdotusta

ESPOO

Voittaja *Wild Synapse*

Tekijät: arkkitehdit Borja Sallago Zambrano (ES), Alan Cortez De La Concha (MX), Manuel Pinilla Fernández (ES)

Avustajat: arkkitehtiopiskelijat Ana Georgina Hernández Aranda (MX), Francisco Crespo Burgueño (ES), Luisa Daza Reyes (ES), Alba Sospedra Arrufat (ES), Fernando Alejandro Basurto Gallegos (MX)

Lunastus *Pärske*

Tekijä: arkkitehti Maria Kleimola

Avustajat: arkkitehtiopiskelijat Hannele Cederström, Inka Norros, Kirsti Paloheimo, Sini Rahikainen

JYVÄSKYLÄ

Voittaja *The Nolli Gardens*

Tekijät: arkkitehdit Jarrik Ouburg (NL), Maciej Abramczyk (PL), Freyke Hartemink (NL)

Lunastus *New kids on the blocks*

Tekijät: LUO arkkitehdit / arkkitehdit SAFA Virve Väisänen, Riikka Kuittinen, Miia Mäkinen

SEINÄJOKI

Voittaja *Notch*

Tekijä: arkkitehti Tapio Kangasaho

Avustaja: arkkitehtiopiskelija Jonna Heikkinen

Lunastus *Semaphore*

Tekijät: arkkitehti Laura Nenonen, arkkitehti Lotta Kindberg, arkkitehti, kaupunkisuunnittelija Miika Vuoristo

Avustajat: arkkitehti Joona Hulmi, arkkitehtiopiskelija Taavi Henttonen

Kunniamainintojen tekijätiedot löytyvät SAFAn kilpailusivuilta www.safa.fi > Kilpailut.

Europan 13 -kilpailun tulokset julkistettiin yhtä aikaa 4.12.2015. Maailman laajimmassa kansainvälisessä arkkitehtuurikilpailussa palkittiin yhteensä 93 työryhmää 49 kohteessa.

Kilpailuun rekisteröityi ennakkoon 1 862 tiimiä, joista noin 70 % palautti lopullisen ehdotuksen. Voittajatiimit tulivat 23 eri maasta. Työryhmistä noin puolet voitti kohteessa kotimaansa ulkopuolella. Espanjasta, Ranskasta ja Italiasta tehtiin eniten ehdotuksia ulkomaisiin kohteisiin.

Europan-kilpailu järjestettiin yhdessä 15 Euroopan maan kesken. Jokaisessa maassa oli oma tuomaristo, mutta yläluokan työt vertaisarvioitiin järjestäjämaitten palkintolautakuntien kesken Forum of Cities and Juries -seminaarissa marraskuun alussa Bratislavassa. Maakohdattaiset palkintolautakunnat tekivät lopulliset valinnat. Voittajaehdotuksista saatiin laajalti erilaisia ratkaisuesimerkkejä uudenaisestä julkisen tilan käytöstä ja suunnittelutavoista.

Kaikki kilpailutulokset ovat nähtävillä Euroopan verkkosivuilla www.europan-europe.eu/

Pienoismallitoimisto HELIÖVAARA
www.jaakkoheliovaara.fi

050 4337 499
CNC-työstöt

Puupalkinto Puukuokalle

Vuoden 2015 Puupalkinto on myönnetty As. Oy Jyväskylän Puukuokka-asuinkerrostalolle. Kohteen on suunnitellut OOEPA Office for Peripheral Architecture, pääsuunnittelijana **Anssi Lassila**. Tuomariston mukaan palkittu puukerrostalo on arkkitehtuuriltaan, massoitteiltaan ja värietykseltään mielenkiintoinen kohde, joka eri puolilta tarkasteltaessa avautuu vaihtelevalla ja yllätyksellisellä tavalla. Rakennuksen puunkäyttö on selkeää ja luontevan varmaotteista. Julkisivujen kaksijakoinen värimaailma luo elämyksellisyyttä.

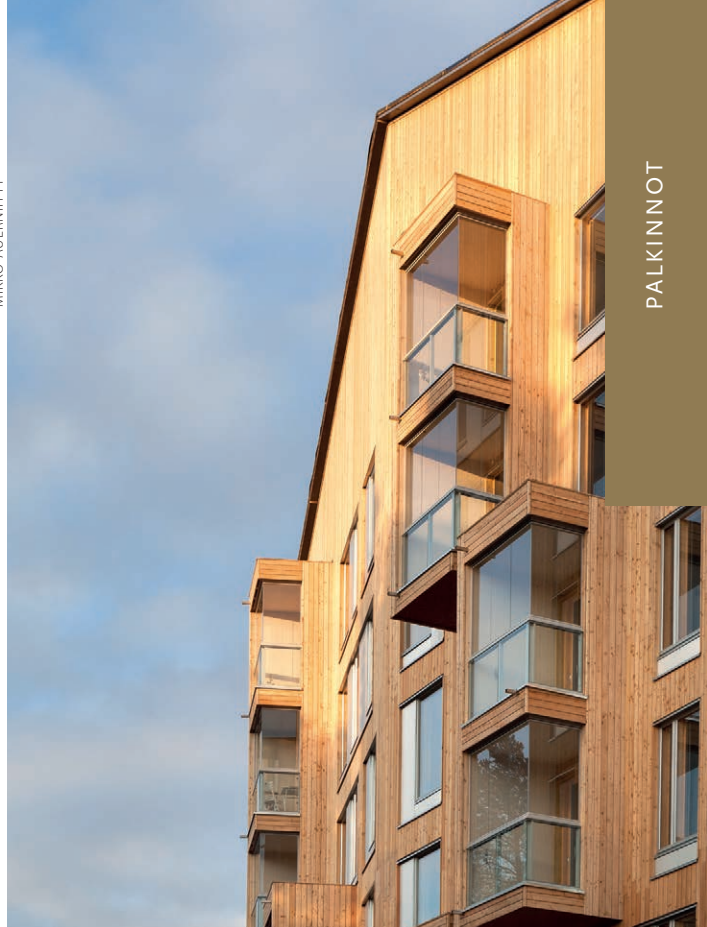
Puunkäytön innovatiivisuutta palkitussa kohteessa edustaa pitkälle kehitetty massiivipuulevyihin perustuva tilaelementtitekniikka. Puu näkyvänä materiaalina sisätiloissa ja parvekkeissa on toteutettu lämminhenkisen onnistuneesti tiukoista palomääräyksistä huolimatta.

Kohteen arvoa lisää se, että sen rakennuttaja Lakea on määrätietoisesti sitoutunut puukerrostalo- ja massiivipuulevyihin perustuvan tilaelementtirakentamisen kehittämiseen omassa asuntotuotannossaan. Lakean tavoitteena on myös kehittää asumisen ratkaisuja innovatiivisesti.

Puukuokka sai aiemmin tänä syksynä SAFAn myöntämän Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon.

Puupalkinto-kilpailuun saapui 17 ehdotusta. Ehdokkaat edustivat puunkäyttöä monipuolisesti vapaa-ajan rakennuksista kerrostaloihin, julkiseen rakentamiseen ja sisustuksiin. Esiraati valitsi yhdeksän ehdotusta ehdolle Puupalkinnon sa-

MIKKO AUERNIITY



PALKINNOT

jaksi ja yleisöäänestykseen.

Palkintolautakuntaan kuuluivat Suomen Metsäsäätiön toiminnanjohtaja **Liisa Mäkijärvi**, Tampereen teknillisen yliopiston arkkitehtuurin laitoksen rakennusopin professori **Markku Karjalainen** ja Oulun yliopiston arkkitehtuurin tiedekunnan rakennusopin professori **Janne Pihlajaniemi**. Tuomariston sihteerinä toimi Puuinfon toimitusjohtaja **Mikko Viljakainen**.

HURRAA-palkinto Jorvin lisärakennukselle ja Villa Huville

Espoon rakennuslautakunnan vuotuinen HURRAA-tunnustuspalkinto annettiin kahdelle rakennushankkeelle.

Ensimmäisen kunniamaininnan sai Jorvin päivystyslisärakennus. Se on kaupunkikuvallisilta lähtökohdiltaan onnistunut rakennushanke, joka tuo sairaalaympäristöön positiivista uutta identiteettiä. Rakennuksen pää- ja rakennussuunnittelusta vastasivat **Arkkitehtitoimisto Sarc** ja **Arkkitehtiryhmä Reino Koivula**.

Toisen kunniamaininnan sai kehitys- ja liikuntavammaisten

nuorten asumispalveluysikkö Villa Huvi. Villa Huvi on onnistuttu välttämään laitospäätös. Hanke mahdollistaa nuorten itsenäisen asumisen niin sanotulla kahden oven periaatteella. Tulevat asukkaat ovat saaneet vaikuttaa suunnitteluun muun muassa asuntopohjien osalta. Pää- ja rakennussuunnittelusta vastasi **Ympäristösuunnittelu OK**.

HURRAA-tunnustuspalkinto on espoolainen hatunnosto ajankohtaiselle, erityisen ansiokkaasti ja onnistuneesti toteutuneelle rakennetun ympäristön kohteelle.



Arkkitehtuurin valtionpalkinto Verstas Arkkitehdeille

A rkkitehtuurin valtionpalkinnon vuonna 2015 sai Verstas Arkkitehdit. Palkinnot jakoi opetus- ja kulttuuriministeri **Sanni Grahn-Laasonen** marraskuussa Helsingissä.

”Maamme arkkitehtuuri ja muotoilu ovat aina olleet kansainvälisiä ja saavuttaneet mainetta ja menestystä ulkomailla. Täällä palkittavat näiden alojen tekijät rakentavat ja omalta osaltaan uudistavat tätä jatkumoa”, ministeri Grahn-Laasonen totesi.

Suomalaisen koulun menestystarinan taustalla on pedagogisten laatutekijöiden ohella poikkeuksellisen tasokas uusi kouluarkkitehtuuri. Viime vuosien menestyneimpiä ja innostavimpia koulusuunnittelijoita ovat Verstas Arkkitehtien **Ilkka Salminen, Riina Palva, Väinö Nikkilä ja Jussi Palva** (kuva).

Osakkaiden läpimurtotyö, Kirkkojärven koulu, ja sitä seurannut Saunalahden koulu Espoossa ovat saaneet runsaasti myös kansainvälistä huomiota. Ne ovat päivittäneet suomalai-

sen kouluarkkitehtuurin jo ennestään korkean tason. Nyt kunnianhimoisen oppimisympäristön suunnittelu on saamassa jatkoa: Turun Hirvensalon koulu ja Aalto-yliopiston uusi Otaniemen kampusrakennus ovat vakiinnuttamassa toimiston kiintotähdeksi suomalaisen arkkitehtuurin taivaalle.

Hoivaympäristöt uusin aluevaltaus

Loogisena jatkeena oppimisympäristöille toimisto on suunnittelemassa myös hoivaympäristöjä. Tuore voitto Lapin keskussairaalakilpailussa laajentaa mielenkiintoa arjen ympäristöjen inhimillistämiseen. Verstaan arkkitehtuuri luo uutta mutta pohjaa suomalaisen arkkitehtuurin parhaisiin menestystekijöihin, eläytyvään ja humaaniin suunnitteluun, joka tuo valoa arjen ympäristöihin.

”Kaikkia töitämme yhdistää tavoite luoda korkeatasoisen arkkitehtuurin keinoin elämyksellistä, toimivaa ja monipuolisesti hyödynnettävää ympäristöä, joka edesauttaa käyttäjän tavoitteiden saavuttamista kaikilla tasoilla – olipa kyse oppimisesta, paranemisesta tai liiketoiminnan menestyksestä”, Ilkka Salminen kertoi.

Tulevaisuudessa Verstas haluaa jatkaa ja laajentaa osaamistaan muun muassa uudenlaisten työympäristöjen kehittäjänä. ”Rakennusten pitää entistä paremmin pystyä reagoimaan käyttäjän ja toiminnan muutoksiin mutta silti pystyä arkkitehtuurin keinoin tarjoamaan elämyksiä ja kiinnittymään paikkaansa. Hyvän suunnittelun avulla syntyy säästöä ja tehokkaampaa toimintaa ympäristön laatua unohtamatta”, Riina Palva totesi.

Muotoilun valtionpalkinnon sai muotoilija **Mikko Kärkkäinen**, monialaisen taiteen valtionpalkinnon Association WHS -yhdistys, kirjallisuuden valtionpalkinnon kirjailija-kuvataiteilija **Hannu Väisänen** ja kääntäjien valtionpalkinnon suomentaja **Jyrki Lappi-Seppälä**. Kukin valtionpalkinto on 13 500 euroa. Palkinnot myönnetään veikkausvoittovaroista.



Lapin keskussairaalakilpailun voittajatyö.

**Happy
New
Year
2016!**

vitra.
vitra.com



Belleville Chair
Ronan & Erwan Bouroullec, 2015



**Onnea
uudelle
vuodelle
2016.**

A808 LATTIAVALAISIN
design Alvar Aalto 1956

artek
ARTEK.FI



PURSO
www.purso.fi



**RAUHALLISTA
JOULUA**

DURAT[®].com

**KYLPY
HUONE
KESKUS**

Kiitos ensimmäisestä yhteisestä
Kylppärikeskus-vuodesta!

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!



TEMAL
KALUSTEET 5 CM VALEIN

Prisma

ofo

SANKA

RED DESIGN



STENI[®]

LASTING EXPRESSIONS

Joulu on jo
ovella.fi

ovella® systems oy



Rauhallista joulua ja
menestystä vuodelle 2016!

RUDUS, WIENERBERGER, CELSA STEEL SERVICE,
BETONITEOLLISUUS/VALMISBETONI,
PERI SUOMI



Kiitämme kuluneesta vuodesta,
toivotamme Hyvää Joulua ja
menestystä vuodelle 2016!



SCHÜCO

www.schueco.fi



HYVÄÄ JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA
VUOTTA!

Rauhallista Joulua ja
Rakentavaa Uutta
Vuotta 2016



KERAMIA OY
SEPPÄLÄN TIILI OY
YLIVIESKAN TIILI OY
www.tiileri.fi

”

PÄÄSUUNNITTELIJA ASMO JAAKSI KERTOI JOHTOAJATUKSENA OLLEEN TILAT, JOTKA KANNUSTAVAT YHDESSÄ TEKEMISEEN. KORTTELIN SYDÄMEKSI SISÄPIHALLE RAKENTUI LÄMMIN SISÄTILA, JOTA PEITTÄÄ ISO LASIKATE.



OP Ryhmän toimistotalo on Teräsrakenne 2015

OP Ryhmän uudet tilat Vallilassa valittiin vuoden 2015 Teräsrakennepalkinnon saajaksi. Eri suuntiin vinot seinät ja näyttävät lasipinnat reunustavat 4 000 työntekijän työpaikkarakennusta. Toteutus perustuu arkkitehtuurikilpailuun, jonka **JKMM Arkkitehdit** voitti vuonna 2011. Kokonaisuus koostuu 58 000 neliömetrin uudisosasta ja noin 30 000 neliömetrin peruskorjattavasta osasta sekä näitä yhdistävästä valokatteisesta sisäpiha-alueesta.

Nelivuotisen urakan lopputuloksena OP Ryhmän toimitaloissa päädyttiin hyvin avoimeen ja toisaalta monimuotoiseen työympäristöön, jossa on erilaisia vyöhykkeitä: kohtaus- ja vetäytymistiloja sekä perinteisiä työpisteitä. Pääsuunnittelija **Asmo Jaaksi** kertoi johtoajatuksena olleen tilat, jotka kannustavat yhdessä tekemiseen. Korttelin sydämeiksi sisäpihalle rakentui lämmin sisätila, jota peittää iso lasikate.

Uniikkeja rakenneratkaisuja

Rakennus on Suomen oloissa poikkeuksellisen suuri toimistokokonaisuus, joka sisältää rakenteellisesti valtavirrasta poikkeavia ratkaisuja. Monet rakenneratkaisut ovat uniikkeja, ja ne ovat vaatineet myös uusia innovaatioita.

Maanpäällisten osien rungossa ovat keskeisessä roolissa teräsluottopilarit, teräspalkit ja teräsristikot. Lasikatoissa on kannattavat teräsrungot, joiden rakenne on ollut erittäin vaikea valmistaa ja asentaa. Lisäksi terästä on käytetty muun muassa sisäjäulkisivujen ja lasiseinien rungoissa.

Vuoden Teräsrakenne palkittiin 25.11. Helsingissä. Palkinto jaettiin Teräsrakenneyhdistyksen Teräsrakenne-päivän tilaisuudessa.

Puoli vuosisataa arkkitehtuuria pohjoisessa

Pohjois-Suomen arkkitehdit SAFA juhli marraskuussa 50-vuotista historiaansa.

Kun ensimmäiset arkkitehdit valmistuivat Oulun yliopistosta 1960-luvun puolivälissä, koettiin tarpeelliseksi perustaa arkkitehtikerho Oulun ja Lapin läänissä asuvien arkkitehtien ammatillisten yhdyssiteiden edistämiseksi. Pohjois-Suomen paikallisosasto aloitti jaostona, perustava kokous pidettiin 10.12.1965.

Ensimmäisenä varsinaisena toimintavuonna 1966 SAFAn Pohjois-Suomen jaostossa oli 35 jäsentä. Lapin läänissä toimivat arkkitehdit erkanivat myöhemmin alaosastosta ja muodostivat oman Lapin SAFAn.



PEKKA TUOMINEN

Vuonna 1965 jaoston johtoon valitut **Uki Heikkinen**, **Irma Aaltonen** ja **Ossian von Konow** ovat kaikki jo edesmenneitä. Yhdistyksen ensimmäinen sihteeri **Rauski Anttila** saatiin kuitenkin mukaan historiatietojen kokoamiseen ja paikallisosaston 50-vuotisjuhlapäivän viettoon. Juhlaa vietettiin Reiman päivänä 5.11. professori **Reima Pietilän** kunniaksi.

Esityksiä Oulusta ja vähän muualtakin

Juhlapäivän ohjelma aloitettiin yleisölle avoimella Pecha-Kuchalla, jossa kuultiin tiiviissä tahdissa kaikkiaan yksitoista esitystä. **Kai Tolosen** puheenjohtajakaudellaan käynnistämät PechaKuchat ovat tavoittaneet Oulussa kaupunkilaiset hyvin.

Osaston nykyinen puheenjohtaja **Pekka Tuominen** valotti vuonna 1984 alkanutta Pohjoiskalotti-yhteistyötä, joka on ollut välillä tauolla. Nyt tarvitaan työryhmä valmistelevaan vuodeksi 2017 Ouluun kaavailtua Pohjoiskalotti-symposiumia.

Arkkitehti **Miina Tolonen** kuvasi elävästi modernin rakennuskannan inventoinnin ristipaineita Oulun keskustassa. Hänen sarkasminsa nostatti salissa useita naurunpyrskähdyksiä. Kaavoitusarkkitehti **Mika Uolamo** puolestaan visioi Ouluun kaupunkiraitiovaunuliikennettä, joka yhdistäisi muun muassa yliopiston, asuinkortteleita, kaupan palveluita sekä Raksilan urheilu- ja ulkoilualueen. Loisiko tämä ison kaupungin tuntua paremmin kuin yksittäiset tornitalot?

Kaupungin vastaanotolta iltajuhlaan

Kaupunginjohtaja **Matti Pennanen** esikuntineen otti juhlaraitaat vastaan Oulun kaupungintalossa.

Ylioppilastalonakin toiminut Rauhala oli nostalginen juhlapaikka varsinkin varttuneemmille kollegoille. Oulusta arkkitehdiksi valmistunut SAFAn pääsihteeri **Paula Huotelin** toi tilaisuuteen SAFAn tervehdysten. Lisäksi hän luovutti puheenjohtaja **Pekka Tuomisen** ja **Virve Väisäsen** kanssa SAFAn ansio-merkin (pronssikuution) paikallisosaston aktiivijäsenille **Martti Väisäselle**, **Anja Allakselle** ja **Aulikki Herneojalle**.

Tunnelma iltajuhlissa oli korkealla. Juhlimassa oli mukana sekä alkuvuosien aktiiveja että nuorempia kollegoja. **Martti Väisänen**, 1970-luvun puheenjohtaja, muisteli alaosaston alkuvaiheita. **Sampo Valjus**, 1990-luvun puheenjohtaja, kertoi muistojaan oululaisesta arkkitehtuurista 50 vuoden ajalta.

Mika Huhtala, 2000-luvun puheenjohtaja, muisteli Arkki-

tehtoitomisto NVVN:n suunnittelemaa kotikuntansa kunnan-
taloa, joka oli hänelle yksi heräte pyrkii arkkitehtuuriolosuhteille.
Pääpiirteissään monipuolinen ja vaihteleva työ on vastannut
lukiolaisen suuria toiveita. Huhtalan puheenjohtajuuden aika-
na *Kalevan* toimittajille järjestettiin koulutustilaisuus ja YLE
Oulun ja *Kalevan* kanssa yhteistyössä aloitettiin Muotoja ja
Puolia -seminaarit. Tavoitteena oli parantaa ympäristötietoi-
suutta ja virittää julkista keskustelua elinympäristöstä ja arkki-
tehtuurista.

”

KAI TOLOSEN PUHEENJOHTAJA-
KAUDELLAAN KÄYNNISTÄMÄT
PECHAKUCHAT OVAT
TAVOITTANEET OULUSSA
KAUPUNKILAISET HYVIN.

Kilpailu, näyttely ja historiikki

Pohjois-Suomen SAFAn arkkitehtuuri- ja ympäristökasvatus-
työryhmä järjesti kesällä Paras Paikka Oulussa -postikortti-
kilpailun, jonka tulokset julkistettiin ja voittajat palkittiin juh-
lapäivänä. Järjestäjiä ilahdutti saapuneiden värikkäiden ja
persoonallisia oivalluksia sisältäneiden ehdotusten määrä, 70
kappaletta. Tavoite totuttaa lapsia – ja myös aikuisia – havain-
noimaan ympäristöään toteutui siis hienosti.

Sarjojen voittajista ja kunniamaininnan saaneista ehdotuk-
sista painettuja kortteja myydään Museokauppa Ainoassa Ou-
lun taidemuseossa. Tuotto ohjataan arkkitehtuurikasvatukseen.

Paikallisosaston 50-vuotisjuhlanäyttely järjestettiin Oulun
kaupunginkirjastossa jo ennen juhlapäivää. Näyttelyn pohja-
na oli arkkitehti **Timo Takalan** kirjoittama aikalaisten haastat-
teluista koottu historiikki, jonka painopiste on yhdyskunta-
suunnittelussa. Alaosaston toiminta-aika on jaettu neljään jak-
soon: Betonilähiöiden ja ruutukaavojen vuosikymmenet
1965–1973, Asiantuntijavallasta kansalaisyhteiskuntaan 1974–
1991, Lamavuosisista IT-kuplan harjalle 1992–1999 ja Vuorovai-
kutteisuus saa jalansijaa 2000–2015.

Alun perin tavoitteeksi asetettu paikallisosaston painettu
historiikki ei ehtinyt valmistua juhlapäivään mennessä, sillä ra-
hoitusta kirjoitustyöhön ei saatu. Nyt koottu aineisto tullaan
julkaisemaan verkossa, kuten oli alun perinkin tarkoitus pai-
netun kirjan rinnalla. Uusi johtokunta toivottavasti jatkaa his-
torian dokumentointia.

Britta Passoja
paikallisasiamies, Oulu

TARJA NURMI



**Viron eturivin arkkitehtitoimiston KTA:n toinen pää-
osakas Ott Kadarik avasi valokuvanäyttelynsä Kuo-
piossa. Savon SAFAn järjestämällä luenolla Kadarik
kertoi toimistonsa jännittävistä töistä.**

Ott Kadarik esitelmöi avajaisia seuraavana iltana Kuo-
pion kaupunginkirjaston auditoriossa. Luenton-
sa hän oli valmistellut erityisesti yliopistokaupunki
Kuopiota varten: hän on itse kotoisin suunnilleen saman
kokoisesta Tartosta.

Vuonna 2001 perustettu KTA on hiljattain saanut kiitos-
ta Milanon Expo-paviljongista. Se on menestynyt myös
Tallinnan kohua herättäneessä Admiraliteetin altaan Porto
Franco -arkkitehtuurikilpailussa, ja Tartossa toimistolla on
paraikaa rakenteilla tavanomaisesta poikkeava ostoskes-
kus. Rakverin puinen, väliaikaiseksi ajateltu teatteriraken-
nelma taas on julkaistu arkkitehtuurilehdissä eri puolilla
maailmaa. Toimisto on tuottanut myös yliopisto- ja urhei-
lurakennuksia.

Kadarik kertoi toimiston alkuvaiheista. Taiteellinen
kunnianhimo, tekemisen mahdollisuudet ja nuoruuden
draivi tuottivat kiinnostavia rakennuksia, mutta niiden de-
taljeissa olisi ollut paljon paranneltavaa. Hän totesi, että
Virossa olikin sosialismin aikana ammatin kannalta erään-
lainen 50 vuoden tauko. Sittenmin maan itsenäistyttyä
nuori polvi pääsi matkustelemaan ja imemään vaikutteita.

Fyysikoille kampoihin

Kadarik johdatteli kuulijat Aia-kadun mustan rakennuksen jälkeen Rotermannin kortteleihin. Niitä rakennettaessa toimisto kulki vielä nimellä Kosmos. Kosmokseen kuului Kadarikin ja hänen nykyisen yhtiökumppaninsa **Mihkel Tüürin** lisäksi kolmas osapuoli, **Villem Tomiste**. Tämä on sittemmin perustanut oman toimistonsa. Kadarik esitteli esimerkiksi toimiston tapaa teettää rakennuksiin erikoistiiliä, myös taiteilijaisänsä avulla.

Kadarik kertoi Tarton yliopiston fysiikan laitoksen suunnittelusta. Laitos on kompakti, ruosteenpunaruskea betoni-rakennus. Karulle olemukselle on selitys: tiedeväki halusi säästää rahaa, jotta varsinaisesta laitteistosta ei tarvitsisi tinkiä. Toimisto teki kilpailuun monta ehdotusta.

Kadarik kuvaili omapäisiä ja keskenään kilpailevia fyysikkoja, joiden kanssa arkkitehdin oli väliin vaikea saada näkemysensä läpi. Kerran hän oli joutunut ottamaan kengän jalastaan ja paukauttamaan sillä neuvottelupöytää. Tuloksena on kuitenkin onnistunut ja hyvinvoivien huonekasvien täyttämä käyttö-rakennus.

Toinen tiukan budjetin projekti oli Lasnamäen betoninen jääurheilukeskus. Upeine puupalkkeineen se osoittaa, että myös urheilurakennuksiin voi taidolla saada laatua. Sisätilat on suunnitellut toimiston kaartiin kuuluva sisustusarkkitehti **Kadri Tamme**.

Toimiston repertuaariin kuuluu myös Viljandin vaalea laulava. Sen kuvissa Kadarik koikkelehtii kainalosauvoilla. Toi-

miston uralle onkin mahtunut kaikenlaista hauskaa – sekä tietenkin palkintoja.

Kutkuttava satama-allashanke

Kadarik antoi moneen kertaan tunnustusta tiilimestareille, työmaiden vastaaville ja muille tekijöille, yhtiökumppani Tüüria unohtamatta. Jotkut mestareista olivat aluksi olleet valtavan pelottavia, kunnes molemminpuolinen ymmärrys oli syntynyt.

Hurjimpia toimiston suunnitelmia ovat Aidun pyramidit. Ne on mietitty yhteistyössä kaivosyhtiön kanssa, ja tarkoituksena oli ratkaista valtavan kivijätemäärän kohtalo. Harvassa ovat arkkitehdit, joilla on seinällään yli 150 metriä korkean pyramidin rakennuslupa.

Luento herätti vilkasta keskustelua. *Helsingin Sanomissakin* ilmestynyt kirjoitus Tallinnan satama-alueen kilpailusta nostatti lisäkysymyksiä. Kadarik totesi asioiden olevan siinä vaiheessa, että hän ei tohtinut niistä laajemmin keskustella. KTA on ollut esillä vajaan 200 miljoonan euron projektin mahdollisena suunnittelijana.

Yleisössä virisi kiinnostus Viron nykyarkkitehtuuriin – puhetta oli jopa ekskursiosta ja laajemmasta yhteistyöstä Kadarikin ja Kuopion välillä.

Tarja Nurmi

VB-valokuvakeskuksen näyttely What Did the Tiny People from the Pupils tell? on esillä 10.1.2016 asti. Lisätietoa näyttelystä vb.kuopio.fi.

Arkkitehtuuri- ja ympäristökasvatusta Oulussa

Puistosuunnittelua, postikortteja, työpajoja, kerhoja ja koulupajoja. Tätä kaikkea on kuulunut syksyllä Pohjois-Suomen arkkitehdit SAFAn lasten ja nuorten arkkitehtuurikasvatustoimintaan.

A rkkitehtuuriin ja ympäristöön on tutustuttu Pohjois-Suomessa hyödyntämällä eri aisteja, tutkimalla ja rakentamalla. Arkkitehtien ja kasvatustieteilijöiden yhteistyössä on syntynyt mielenkiintoisia tehtäviä niin Napero-Arkkitehtien kolmivuotiaille kerholaisille kuin lukiodien koulutyöpajoihin.

Tavoitteena on saada lapset ja nuoret havainnoimaan omaa lähiympäristöä: mistä se muodostuu, ja miten siihen voi vaikuttaa.

Postikortteja Oulusta

Kesän 2015 aikana järjestettiin Paras Paikka Oulussa -postikorttikilpailu, jossa etsittiin Oulu-aiheisiin postikortteihin mielenpaikkoja sekä yllättäviä ja tunnistettavia paikkoja. Kilpailuehdotuksissa toistuivat sekä uusin näkökulmin höystetyt tutut oululaiset ympäristöt että kotien lähiympäristöt.

Voittajat julkistettiin 5.11. Pohjois-Suomen arkkitehdit SAFAn 50-vuotisjuhlatilaisuudessa. Kahdenoista voittajaposti-



TYÖPAJOJEN AVULLA ON OPITTU,
MITEN LEIKKIPUISTOA
SUUNNITELLAAN JA MILLAISTEN
MUTKIEN KAUTTA SUUNNITTELU
ETENEE TOTEUTUKSEEN.

kortin sarjassa seikkailevat muiden muassa robotit Pikisaaren metsässä, Lintulammessa uiskentelevat sorsat ja Hailuodon lautta. Rakennusten ystäviä ilahduttavat esimerkiksi Oulun pääkirjasto, Yli-lin kirkko ja auringonlaskussa kylpevä Nallikarin majakka.

Kumpi on kestävämpi, muna vai paperi?

Kansainvälisenä arkkitehtuuripäivänä 5.10. avattiin Pohjois-Suomen arkkitehtien 50-vuotista taivalta esittelevä näyttely. Avajaisten yhteydessä oli mahdollista osallistua kaikille avoimiin, koko perheelle suunnattuihin työpajoihin.

Kananmunan suojakotelon taiteilussa A4-paperista riitti haastetta isommille, ja oman lempitalon väritys onnistui perheen pienimmiltäkin, vaikka talon kokoamisessa usein tarvittiin isomman apua. Pajan kuluessa todettiin, että insinöörin koulutus tai 7-vuotiaan ututtera yrityksen ja erehdyksen taktiikka tuottivat parhaiten raakaa kananmunaa iskulta suojaavan kotelon.

Lapset mukaan leikkipuistojen suunnitteluun

Oulunsaloon toteutettavasta keskusleikkipuistosta on kehitetty työpajoja ja toimintamalleja, joissa lapset pääsevät osallistumaan lähipuistojen suunnitteluun. Työpajoissa on opittu, miten leikkipuistoa suunnitellaan ja millaisten mutkien kautta suunnittelu etenee toteutukseen.

”Leikkikentän rakentaminen ei ole ihan simppele asia”, toteivat 4B-luokkalaiset palautteessaan. Lapset kertoivat oppi-

neensa projektin aikana muun muassa pienoismallin rakentamista, mittakaavan käyttöä ja yhteistyötaitoja. Samalla opittiin vaikeampia asioita, kuten ”sietämään sitä, ettei oma idea, vaikka se hyvä onkin, miellytä välttämättä valtaväestöä”.

Keväällä 2015 valmistui Oulunsalon kirkonkylän 4.-luokkalaisten ideamalli keskusleikkipuistosta. Malli on tehty mittakaavaan 1:50. Malli pääsi esille Oulun Ympäristövaltuustolle ajaksi 15.10.–18.12.2015. Näyttelyn avajaisten yhteydessä tutustuttiin Oulun kaupungin yhdyskunta- ja ympäristöpalveluihin ja käytiin leikkipuistokierroksella mallin tehneiden oppilaiden kanssa.

Pohjois-Suomen arkkitehdit SAFAn vetämä PUISTO-projekti on osa Arkkitehtuurin tiedotuskeskuksen koordinoimaa Lapset kaupungissa -hanketta. Tavoitteena on saada lasten ideat näkyviksi sekä auttaa lapsia ymmärtämään suunnittelu- ja päätöksentekoprosesseja. Osallistavien puistosuunnittelu-työpajojen avulla leikkipuiston varsinaiset suunnittelijat ja rakennuttajat saavat hyödyllistä tietoa alueen keskeisiltä käyttäjiltä. Vuoden 2016 loppuun asti kestävä projektin tuloksena tuotetaan monistettavia työpajapaketteja, jotka suunnitellaan siten, että ne toimivat samalla ympäristösuunnittelun opimismateriaalina alakouluissa.

Riitta Kosonen

Lisää tietoa Pohjois-Suomen arkkitehdit SAFAn arkkitehtuuri- ja ympäristökasvatustoiminnasta sivuilla p-ssafa.fi/projektit/arkkitehtuurikasvatus.

Arja Hartikainen

1954–2015

Puolisoni, arkkitehti Arja Hartikainen kuoli sairauskoh-
taukseen Helsingissä 30.10.2015. Hän oli syntynyt lisa-
lmen maalaiskunnassa 8.10.1954. Lapsuudesta juurtunut
yläsnäköinen luova ajattelu ja hiljainen huumori olivat hänel-
le tunnusomaisia.

Lisalmen tyttölyseosta ylioppilaaksi tultuaan Arja opiskeli
arkkitehdiksi Oulussa. Vuonna 1984 hän teki diplomityönsä
Mikkelin Kenkäveron pappilasta ja vaikutti arvokkaan kulttuu-
riympäristön säilymiseen. Puurakentamiseen hän tutustui jo
opiskeluaikanaan työssä Puuinformaatiossa Helsingissä.

Mikkeliin Arja muutti perheineen vuonna 1981. Vuosina
1984–1987 hän työskenteli Pertti Mertaajan toimistossa ja
muun muassa osallistui työryhmässä voitokkaasti Mikkelin
maalaiskunnan kunnantalon arkkitehtuurikilpailuun. Toimisto
antoi palkinnoksi osallistumisen Betoniteollisuuden arkkiteh-
tuurimatkalle Ranskaan.

Sillä matkalla vuonna 1986 kohtasin Arjan ensimmäisen
kerran. Eräiden muiden kanssa muodostimme muuten varsin
varttuneessa seurassa ekskursion nuoriso-osaston, jossa ih-
mettelimme ja ihastelimme rakentamisen perinteitä ja nyky-
syyttä Pariisista Nizzaan.

Mikkelin kaupungin palveluksessa Arja aloitti vuonna 1987.
Yli 30-vuotisella urallaan hän vaikutti suuresti Mikkelin kehi-
tykseen ja kaupunkikuvaan. Aluksi apulaiskaupunginarkkiteh-
tina hän oli mukana monissa kouluhankkeissa sekä Silvastin ja
Urpolan kartanoiden peruskorjauksissa. 2000-luvun vaihtees-
sa hän toimi Moderni puukaupunki -hankkeessa Mikkelin Ori-
järven projektipäälikönä.

Orijärven merkeissä tapasin Arjan toisen kerran. Puupäivil-
lä Lahdessa vuonna 2000 hän esitteli hankkeen niin hienosti,
että *au:n* päätoimittajana pyysin häneltä artikkelia. Kirjoitusta
kesäksi 2001 valmisteltaessa olimme yhteydessä useamman
kerran. Havaitsimme olevamme monitasoisesti sielun kump-
paneita. Avioliiton solmimme vuonna 2004.

Mikkelin Orijärven hanke sytytti Arjassa kaupunkisuunnit-
telijan. Vuosina 2001–2014 hän työskenteli kaupungin kaavoit-
usarkkitehtina edistäen merkittävältä osalta Mikkelin kaavoit-
usta ja erityisesti keskustan suunnittelua. Työssään hän tuli
tunnetuksi monipuolisesta osaamisestaan ja asukasläheisistä
tavoitteistaan. Työyhteisön iloisena kanarialintuna hän vaisto-
si muutosten tarpeet ja ajan liikkeet. Arja osasi tukea ja arvos-
taa työtovereitaan ja jakoi kuunnella.



SALLA JOKELA

Mikkelin historia ja identiteetti olivat Arjalle tärkeitä. Uu-
den suunnittelussa paikkojen menneisyys ja asukkaiden tie-
toisuus juuristaan oli hänelle oleellista, myös ydinkeskustan
kaavojen uudistamisessa. Arjan kädenjälki näkyy muun muas-
sa Mikkelin torin ja sen ympäristön uudessa ilmeessä. Kaavoi-
tustoimistossa se säilyy kauniisti piirretyissä suunnitelmissa.

Sparraillimme toisiamme työtehtävien ongelmissa luonte-
vasti. Arjan kirjallista taitoa voin vain ihailla. Asiatekstit kosket-
telivat lukijoiden kaunokirjallisia makuhermoja jopa runolli-
sesti. Tarvittaessa niissä esiintyi myös pakinoitsijan osuvaa te-
rävyä ja särmikkyyttä. Maailmaa ihmetellen tarkkailevia
harrastuksiamme olivat lukuisat vierailumme eurooppalaisis-
sa kulttuuriympäristöissä, Lissabonista Rovaniemelle, Hjørning-
istä Dubliniin ja Rørosista Innsbruckiin.

Arjan lämmintä ja myötäelävää sydäntä lähellä olivat taide,
kulttuuriperintö, elinympäristön kauneus ja ekologisuus sekä
asukkaiden sosiaalisuus ja hyvä elämä. Hän huolehti perheestään,
ystävistään, työtovereistaan ja läheisistään, asuivatpa
nämä lähellä tai matkan päässä. Meillä oli eräänlaisessa suur-
perheessä yhteensä kolme tytärtä ja näillä puolestaan yhteen-
sä viisi tytärtä. Arjan silmäteriä olivat luonnollisestikin oma ty-
tär Salla ja vuosina 2010 ja 2014 syntyneet tyttärentytöt Inka
ja Inari.

Yhteinen vapaa-ajan paikkamme, Savitullin perinnetila Ar-
jan lapsuusmaisemissa tarjosi meille puurakennusperinnöstä
huolehtimisen haasteita ja hiljaisen syvällisiä luontoelämyk-
siä. Keskuudestamme poistui äkillisesti iloinen, hersyvä, ja sa-
malla syvällisesti tunneälyinen lähimmäinen, *oekee imminen*.
Olen äärimmäisen kiitollinen, että sain elää Arjan kanssa aja-
tonta aikaa kaikki nämä vuodet.

Tuomo Sirkkiä

Sakari Laitinen

1937–2015

Utinen Sakarin pois lähdöstä 21.11.2015 pysäytti hänet tunnetun arkkitehtikunnan. Useita vuosikymmeniä kestänyt, voimakas ja laadukas luomistyö yhdistettynä harvinaiseen visuaaliseen lahjakkuuteen mykistää.

Sakari Laitinen syntyi Pyhäselällä 31.12.1937. Lapsuuden kotina oli maakartano Joensuun luona. Tämä muovasi hänen suhdettaan luontoon ja ihmisiin, ja kodissa vallinnut kulttuuri-mieli toi hänet lähelle eri taiteenaloja. Ylioppilaaksi Laitinen pääsi vuonna 1956, ja samana vuonna alkoi ensin opiskelu Helsingin Taideteollisuuskoulussa ja seuraavaksi arkkitehtiopinnot Helsingin Teknillisessä korkeakoulussa, josta hän valmistui vuonna 1967. Valmistumisvuoden diplomityönäyttelyssä kävi Alvar Aaltokin, joka käveli vauhdikkaasti näyttelyplanssien siivutse ja pysähtyi syventymään ainoastaan yhden työn kohdalla. Se oli Laitisen diplomityö.

Opiskelijaharjoittelijana Laitinen keräsi hyvää kokemusta silloisissa nimekkäimmissä yksityisissä toimistoissa, jotka avasivat hänelle harvinaisen laajan ammatillisen perehtymiskentän. Koulu-, asuin- ja liikeyrännökset sekä kaavoitus olivat siitä lähtien Laitisen tehtäviä. Aallon toimistossa kiinnitettiin pian huomiota nuoren teekkarin graafiseen esityskykyyn. Laitinen saikin siirtyä Aallon omaan studioon Tiilimäkeen salin toiseen päätyyn mestarin työskennellessä toisessa. Työn alla oli Kamppi-Töölönlahti-suunnitelma. ”Aalto ei koskaan puhutellut suoraan avustavia teekkareita mutta antoi projektinvetäjän sanoa silloin kun oli kommentoitavaa. Niinpä siinä hiljaisuuden vallitessa teimme työtä kahdestaan samassa ateljeessa, toisinaan myöhään yöhön.” Laitinen mainitsi halunneensa pysyä Aallon toimistossa mielellään pidempäänkin oppimassa ammattia kansainvälisellä näköalapaikalla, mutta silloin nuori polvi etsi jo jotain täysin uutta vahvassa yhteishengessä.

Laitisesta tuli myös opiskelu- ja varusmiestovereidensa arvostama graafikko. Juhani Pallasmaan kanssa Laitinen toimitti, kuvitti ja taittoi *Teekkarilehteä* yhteistyönimellä ”LaPa”. Julkaisutoiminta jatkui kurssijulkaisujen jälkeen *Arkkitehti*-lehdessä Kirjo Mikkolan päätoimittajuuden aikana, ja vuosina 1970–1975 Laitinen toimi Suomen-kirjeenvaihtajana *The Architectural Review*:ssä.

1960-luvun puolivälistä lähtien Laitinen toimi asemakaavoittajana ja aluearkkitehtina etenkin Espoossa ja Helsingissä. Viihtyisät Vuosaaren itäiset alueet, Herttoniemen ranta, Oulunkylän asemakeskuksen esisuunnitelmat, Korkeasaaren ul-



MIKAEL MERENMIES

koilualueet ja Malminkartanon aloituskortteli kertovat arkkitehdin aktiivisesta osallistumisesta ympäristöjen laadun kehittämiseen. Kotkan Puistolaa varten hän laati useampia kaava- vaihtoehtoja.

Ennen oman toimiston perustamista hän suunnitteli Paavo Mänttärin kanssa muun muassa Karjalohjan Lasikirjon keskiaikaisen harmaakivikirkon viereen. Tässä työssä mittakaava ja ympäröivän alueen huomioiminen näkyvät hyvin pelkistyneinä. Myöhemmät lukuisat asuinkerrostalot, liikeyrännökset, toimisto- ja liikennetalo-erännökset saivat kukin aina hillityn ja samalla yksilöllisen ilmeen niin Helsingissä, Hangossa, Järvenpäässä kuin Vantaallakin.

Päiväkoteja ja terveyskeskuksia valmistui Laitisen kynästä useita. Rakennuksen muotokielen lisäksi niiden julkisivumateriaalit ja -värit määräytyivät aina lähiympäristön perusteella. Hän oli omalla tavallaan regionalisti – sitoutumatta koulukuntaan. Vaikka Laitinen arvosti paljon myös kansainvälisiä taitajia, kuten virolaissyntyistä Louis Kahnia, hän etsi aina alkutekijöistä lähtien oman synteesinsä kaikessa ja oli siinä tinkimätön. Erittäin tarkat perspektiivit syntyivät toisinaan nopeastikin, ja taidokas värivalinta edesauttoi silloin, kun tehtiin kauaskantoisia päätöksiä.

Laitinen osasi myös arvostaa töitään. Malmin aseman väri-laattasommittelu (1985–1986) ja esimerkiksi Vuosaaren suunnitellut lukuisat asuintalot olivat hänelle hyvinkin mieluisia.

Opetustehtäviä Laitisella oli runsaasti. Vuonna 1967 hän oli Kaj Franckin assistenttina Taideteollisessa oppilaitoksessa ja sittemmin TKK:lla ARK-I-kurssien assistenttina vuoteen 1976 saakka. Norjassa hän luennoi useasti, ja kahden vuoden ajan hän opetti Ethiopian Haile Selassie -yliopistossa. Laitinen oli



"Implosion-Explosion", lokakuu 2015.

myös SAFAn luottamustehtävissä, välillä HESA-SAFAn puheenjohtajana. Tärkeitä olivat Helsingin Taidehallin säätiön isännistö, Dimensio ry, Rakennustaiteen museo sekä näyttelyarkkitehtina myös kansainvälisesti toimiminen. Hän kuului usean arkkitehtuurikilpailun tuomaristoon – aina tahdikkaasti punnittua mielipidettä kuunneltiin laajalti.

Laitisen toimiston pitkäaikaisin työtoveri oli Arja Leinonen, joka vaikutti laajoissakin hankkeissa, kuten Hangon Teletalossa ja HITAS-asuintaloissa. Laitinen loi mielekkäitä kohteja ja ympäristöjä myös vähävaraisille. Liusketien kohde toikin Laitiselle vuoden 1985 HITAS-palkinnon.

Kun suunnittelu digitalisoitui, Laitinen sulki toimistonsa vuonna 1997 ja ryhtyi arkkitehtoniseksi taiteilijaksi. Isot määrät toimiston värikartonkeja ja maaleja tarjosivat materiaalin, josta alkoi hänen viimeisiin viikkoihinsa saakka jatkunut huikea löytöretki taiteen luovuuteen. Näiden kollaasien ja kartonkiveistosten voimakkaat värit muodostavat hienovaraisia kokonaisvaikutelmia kuin keskiaikaisen katedraalin ikkunat. Karjaan viihtyisän kodin parvekkeella hän työskenteli mielellään aina talven tuloon asti. Toisin kuin konsensuksen sitomassa arkkitehtuurissa Laitinen oli taiteessaan vapaa luomaan ilman häirintää. Kerran hän totesi: "Suomen suurin abstrakti taiteilija oli Tove Jansson, sitä tuotantoa vain ei juuri tunneta."

Laitisen ensimmäinen taidenäyttely *Preoccupation* oli Karjaalla vuonna 2012, sitä seurasivat näyttelyt Berliinissä, Münchenissä ja Wolfsburgissa Aallon suunnittelemassa kulttuurikeskuksessa. Näyttelyn päättäjaisissä galleria täyttyi ääriään myöten.

Viimeisten kahden vuoden aikaisesta sairaudestaan huolimatta Sakari säilytti luovan energialatauksensa täysin. Hän elää kaikissa toissään, voimakkaasti.

Mikael Merenmies

Muista kunnioittaa kollegaa

SAFAn eettinen valiokunta haluaa muistuttaa jäsenistöä velvoitteista kollegoita kohtaan. Arkkitehdin ammatteisääntöjen mukaan arkkitehdin velvollisuus on ylläpitää ja edistää ammattikunnan yhtenäisyyttä ja arvostusta. Hänen tulee kaikissa olosuhteissa toimia tavalla, joka kunnioittaa toisten arkkitehtien laillisia oikeuksia ja etuja.

Arkkitehti ei saa sopimattomalla tavalla arvostella tai pyrkiä saattamaan epäilyksen alaiseksi toisen arkkitehdin työtä. Arkkitehdilla, joka on suunnitellut huomattavan osan kohteesta, on oikeus saada nimensä esille asiakirjoissa ja julkisuudessa oman suunnittelupanoksensa laajuutta vastaavalta osalta.

Eettinen valiokunta myös kehottaa jäseniä huomioimaan peruskorjausten yhteydessä rakennuksen alkuperäisen suunnittelijan.

Paula Huotelin

Eettisen valiokunnan sihteeri

Itsenäisyyspäivän kunniamerkit SAFAn jäsenille

SAFA esitti itsenäisyyspäivän kunniamerkkiä yhdeksälle jäsenelleen, joista tasavallan presidentti **Sauli Niinistö** myönsi kunniamerkin kuudelle:

- Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkki **Kari Saloselle**
- Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki **Tommi Lindhille**
- Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkki **Aulikki Herneojalle, Tuomas Silvennoiselle ja Asko Takalalle**
- Suomen Leijonan ritarimerkki **Jorma Mukalalle**

Tule kehittämään Oivalaa!

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Villla Oivalan ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa hoitokunta. Siihen haetaan uusia innokkaita jäseniä. Hoitokunta kokoontuu keskimäärin neljä kertaa vuodessa. Jos olet kiinnostunut, ota yhteyttä **15.1.2016** mennessä: heini.korpelainen@safa.fi tai 040 724 0971.

Lisätietoja Oivalasta: www.safa.fi/fin/safa/kiinteistot/oivala

Maisema-suunnittelun tietomallinnus kehittyy

VierTek-messujen yhteydessä 18.11. järjestettiin Maisema-arkkitehtiliitto MARKin Tietomallinnusseminaari, jossa suunnittelijat ja ohjelmistotoimittajat kertoivat omista tietomalliprojekteistaan ja -kokemuksistaan. Lisäksi kuluneen vuoden keväällä MARK antoi lausunnon Yleiset inframallivaatimukset 2015 (YIV 2015) -tietomalliohjelunnoksesta.

Hyötyä kolmessa vaiheessa

Tietomallin käytön mahdollisuudet voidaan jakaa kolmeen eri vaiheeseen: suunnittelu-, urakka- ja ylläpitovaiheeseen.

Suunnitteluvaiheessa tietomallin suurimmat hyödyt syntyvät siitä, että kaikki projektiin liittyvät tekniikka-alat työstävät samassa koordinaatistossa olevaa 3D-mallia. Tällä vältetään ristiriitoja eri tekniikka-alojen suunnitelmissa. Tiettyyn pisteeseen työstetystä mallista saa myös helposti ulos määriä ja tilavuuksia.

3D-mallia on helppo hyödyntää havainnollistamismateriaalin tuottamisessa. Tarvittaessa malliin on myös mahdollista tallentaa esimerkiksi vaihtoehtotarkasteluja tai muuta suunnitteluratkaisuihin vaikuttanutta tietoa.

Urakkavaiheessa hyödyt liittyvät työmailla jo yhä yleisemmin käytössä olevaan koneohjaukseen. Tällä hetkellä koneohjausta hyödynnetään kaivinkoneissa, tulevaisuudessa varmasti muissakin työkonereissa. Koneohjausmalli voi olla esimerkiksi 3D-dwg-pintamalli. Kaivinkoneeseen asennetaan laitteet, joilla kaivinkoneenkuljettaja näkee koneen ja kauhan sijainnin suhteessa suunniteltuihin rakennekerrosten pintoihin.

Koneohjausmallin käyttö työmailla vähentää merkittävästi mittamiehen tarvetta, ja näin saadaan kustannussäästöjä. Ehkä joskus tulevaisuudessa koneet eivät enää tarvitse ihmisohtajaa koneohjausmallien tulkitsemiseen.

Tietomallin ehkä kaikista suurimmat hyödyt tai ainakin mahdollisuudet ovat ylläpitovaiheessa. Ne syntyvät projektin rakennus- tai ylläpitovaiheen historiatiedon hallitusta arkistoisemisesta. Malliin voidaan tallentaa esimerkiksi ylläpitotoimenpiteet tai liittää antureita mittaamaan esimerkiksi puron vedenpinnan korkeutta (niin sanotun esineiden internetin luomat mahdollisuudet). Projektin rakennus- ja ylläpitovaiheen historia saadaan tallennettua samaan paikkaan (yksi 3D-malli, johon tietoa on tallennettu).

Haasteita ratkottavana

Tietomallin käyttöön liittyy paljon mahdollisuuksia, mutta yksinkertaistettuna kyse on koordinaatteihin piirretystä 3D-mallista, johon on perinteisestä (visualisointi) 3D-mallista poiketen piirretty myös piiloon jäävät rakenteet. Lisäksi malliin voidaan tallentaa ominaisuustietoa (esimerkiksi taimikoko, kalusteen väri).

Maisemasuunnittelun näkökulmasta tietomallinnuksen käytön "haitat" keskittyvät tällä hetkellä orgaanisten muotojen, kuten maaston, 3D-mallintamisen kankeuteen. Pääosa ohjelmistoista on luotu suorien tai geometrinen rakenteiden (kuten rakennusten) tai putkimaisten rakenteiden (kuten katu- ja teiden) mallinnukseen. Tilanne korjaantunee ohjelmistojen kehittyessä.

Yleiset inframallivaatimukset 2015 -ohjeluonnoksen lausumisen yhteydessä MARK totesikin, että tärkeintä tietomallinnuksen kehittymisen kannalta on se, että ohjeistuksissa ei sitouduta tietyn ohjelmistotoimittajan suljettuihin tiedostomaatteihin. Rajapinnat tulee pitää avoimina ja menetelmät kaikkien kehitettävissä.

Lauri Axelsson

maisema-arkkitehti MARK

SketchUp Pro 2016

SketchUp Pro 2016 – yhä monipuolisempi!
www.sketchup.fi

M.A.D.
 Micro Aided Design
 Keilaranta 1, 02150 Espoo
 020 741 9700 www.mad.fi



Kelpaisiko 100 miljoonan euron liiketoimintaidea?

Nuoret kiinteistö- ja rakentamisalan ammattilaiset ideoivat liiketoimintaa 15 vuoden päähän.

Kiinteistö- ja rakentamisfoorumi KIRA-foorumi toteutti tänä vuonna ensimmäisen nuorille ammattilaisille suunnatun KIRA-Akatemian. KIRA-Akatemia on ohjelma, jossa pyritään hahmottamaan kiinteistö- ja rakentamisalan kokonaisuus. Akatemia on tarkoitettu nuorille ammattilaisille, joilla on alle 10 vuotta työkokemusta. Erityistä huomiota kiinnitetään alan kehittämishaasteisiin ja -mahdollisuuksiin.

Ensimmäiseen KIRA-Akatemiaan osallistui 24 nuorta ammattilaista. He edustivat laajasti koko toimialaa ja rakennetun ympäristön elinkaarta. Akatemian koordinoi Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry.

Akatemia huipentui liiketoimintaideakilpailuun, jossa laadittiin ryhmätöinä liiketoimintaidea. Idean tuli liittyä yhteen neljästä Tekesin nimeämästä megatrendistä: 1) globalisoitunut talous, 2) ilmastomuutos, 3) kaupungistuminen sekä 4) kulutustottumusten ja arvojen muutos. Työkaluna voitiin käyttää viidettä megatrendiä, digitalisaatiota.

Kilpailussa ei haettu pikavoittoja vaan ennemminkin va-

kaata toimintaa. Kehitettävän kiinteistö- ja rakentamisalalla toimivan yrityksen tähtäin oli asetettu vuoteen 2030. Lähtökohtana oli, että yritys perustetaan nyt ja että 15 vuoden kuluttua yrityksen liikevaihto olisi vähintään 100 miljoonaa euroa.

Haave ei muutu todeksi, ellei sitä osaa myydä. Tästä syystä ryhmien piti pystyä kiteyttämään ideansa vakuuttaviin kahden minuutin pituisiin myyntivideoihin. Myyntiesitysten kilpailuareenana toimi Finlandia-talo, jossa KIRA-foorumin yleisö äänesti voittajan.

Tietomalli taipuu moneksi

Kilpailuohjelman mukaisesti ryhmien ideat koskivat energiankulutusta, aktiivista kuluttajaa, rakennushankkeen hallintaa ja aktiivista kodin huoltokirjaa. Yhteisenä nimittäjänä ideoissa oli tietomalli, digitaalisen tiedon monipuolinen hyödyntäminen ja erilaisten sensoreiden käyttö. Kilpailu tuotti neljä kehityskelpoista ja ennakkoluulotonta liikeideaa.

Ryhmä Ilmari ideoi järjestelmän, joka tietomallin, antureiden ja läsnäolon tunnistavan teknologian avulla optimoisi kiinteistön energiankulutusta. Palvelu tuottaisi tietomalliin pohjautuvan huoltokirjan ja ylläpito-ohjelmiston, joka kattaisi koko kiinteistön elinkaaren.

”

**KILPAILU OSOITTI, ETTÄ
NUORET RAKASTAVAT
TYÖTÄÄN JA OVAT YLPEITÄ
AMMATISTAAN.**

Ryhmä Juju ideoi palvelun, jossa kuluttajat voisivat virtuaalisen suunnittelumallin avulla yhdessä palveluntuottajan kanssa havainnollistaa eri vaihtoehtoja ja niiden kustannusvaikutuksia. Palvelu digitalisoisi koko rakentamisen palveluketjun kuluttajalle ja huomioisi suunnittelun, rahoituksen ja toteutuksen, hankkeen johtamisen ja sopimukset.

Ryhmä Puhti ideoi mallin, jolla rakentamiselle tyypillistä hukkaa voitaisiin pienentää yhdistämällä suunnitelmat, aikataulut, tietomalli, työnohjaus sekä seuranta yhdeksi käyttöliittymäksi. Reaaliaikainen malli auttaisi motivoitumaan paremmin.

Ryhmä Urban Flux ideoi eräänlaisen aktiivisen kodin kansion, joka yhdistäisi digitaalisesti kiinteistön eri osapuolet ja hajanaiset järjestelmät. Malli keräisi dataa talotekniikkaan ja rakenteisiin asennetuista sensoreista ja ehdottaisi tarvittaessa asukkaalle kansion mukaisia töitä ja esimerkiksi tilaisi huoltohenkilön paikalle. Tehdyt työt talentuisivat automaattisesti, ja näin syntynyt huoltohistoria olisi avuksi myöhemmissä huolto- ja ylläpitotöissä. Ryhmä Urban Flux valikoitui yleisöäänestyksen voittajaksi.

Kilpailu osoitti, että nuoret rakastavat työtään ja ovat ylpeitä ammatistaan. Edes alalla työskenteleville ei aina ole itsestään selvää, mitä nuoret ammattilaiset tekevät ja mihin kaikkeen he pystyvät. Nuorilla on oikeutetusti paikka niissä neuvonpidoissa, joissa päätetään rakennustun ympäristön tulevaisuudesta.

Vesa Juola

*Lisätietoa kilpailusta, ehdotuksista ja tekijöistä
löytyy ohjelman sivuilta kiraakatemia.fi.*

SAFA hakee opiskelija-asiamiestä

SAFA hakee opiskelija-asiamieheksi innokasta ja oma-aloitteista arkkitehtiopiskelijaa tai vastavalmistunutta arkkitehtia. Opiskelija-asiamies vastaa SAFAn opiskelijatoiminnan kehittämisestä ja toimii opiskelijoiden yhteyshenkilönä SAFAn toimistossa.

Opiskelija-asiamies käy esittelemässä SAFAn kouluilla sekä tekee tiivistä yhteistyötä kilttojen ja SAFAn uuden alaostaston, Opiskelija-SAFAn kanssa. Tehtävään kuuluu myös opiskelijoille suunnatun materiaalin tuottaminen sekä muun muassa vuotuisen Opiskelija-foorumin järjestäminen.

Tehtävän toteuttamiseen saa tukea niin SAFAn toimistolta kuin Akavan opiskelijavastaavien verkostoltakin. Opiskelija-asiamiehellä on yksi viikottainen "vastaanottopäivä" SAFAn toimistolla. Kuukausittainen työaika on 30 tuntia. Sopimus solmitaan vuodeksi kerrallaan.

Tehtävän menestyksessä hoitaminen vaatii hyviä viestintätaitoja, avointa mieltä sekä aloitteenkykyä.

Lisätietoja: Pia Selroos, puh. 041 528 2952, pia.selroos@safa.fi

Työposteitä vuokrattavana!

1–3 työpistettä lyhyeksi/pidemmäksi ajaksi pienessä toimistossa **Munkkiniemessä** ja 1 **ArchiCAD**-lisenssi ylläpitösopimuksella vuokrattavana.
Puh. 09 811328, 040 7043 285.

VUOKRATAAN

Toimistohuoneet 21 + 28 m² yhdessä tai erikseen, Yrjönkatu 11, Helsinki. Vuokraan sisältyvät käyttöoikeudet:

- toimistokalustus erikseen sovittavalla järjestelyllä
- neuvotteluhuone (10 h + sohvaryhmä + AV-varustus, keittiövarustus), kopiokoneen käyttöoikeus
- vartiointipalvelut
- tietoliikenneyhteydet erikseen sovittavalla järjestelyillä

Tiloissa toimii arkkitehtitoimisto (HUOM. verkostoitumismahdollisuus suunnittelu- ja rakennuttamiskonsulteille).

Arkkitehtitoimisto Laatio Oy, Yrjönkatu 11 D, 00120 Helsinki

Lisätietoja: M. Klockars, puh. 050 3149 333 (toimipaikkatie-dot) tai W. Kotila, puh. 050 3149 313 (vuokraus)

*Oulun kaupunki yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
hakee osaavaan joukkoonsa*

kaavoitusarkkitehtia

Kaavoitusarkkitehdin tehtävänä on asemakaavojen laatiminen sekä kaupunkisuunnitteluun liittyvät asiantuntijatehtävät. Työtehtävät ja toimenkuva tarkentuvat valittavan henkilön koulutuksen ja työkokemuksen perustella.

Työsuhde on määräaikainen 1.2.- 31.12.2016. Pätevyysvaatimuksena on teknillisessä korkeakoulussa tai yliopistossa suoritettu arkkitehdin tutkinto tai diplomityövaiheeseen edenneet arkkitehtuurin opinnot.

Palkkaus määräytyy kuntien teknisten sopimuksen mukaisesti. Valitun on ennen toimen vastaanottamista esitettävä hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan.

Lisätietoja antavat asemakaava-arkkitehti Uki Lahtinen p. 044 703 2427, uki.lahtinen@ouka.fi ja asemakaavapäällikkö Mikko Törmänen p. 044 703 2417, mikko.tormanen@ouka.fi

Hakemukset tulee toimittaa **8.1.2016 klo 16** mennessä sähköisesti osoitteessa www.ouka.fi/tyopaikat. Dnro OUKA/10017/2015. Ansioluettelon voi lähettää sähköpostilla osoitteeseen mikko.tormanen@ouka.fi määräaikaan mennessä.

OULU | Yhdyskunta- ja
ympäristöpalvelut

www.ouka.fi/kaupunkisuunnittelu

Verstas Arkkitehdit Oy hakee ammattitaitoisia suunnittelijoita haastaviin julkisen rakentamisen hankkeisiin. Arvostamme ArchiCAD-osaamista sekä kokemusta toteutus suunnittelusta.

Hakemukset sähköpostitse: work@verstasarkkitehdit.fi

VERSTAS ARCHITECTS



MYYDÄÄN ARCHICAD 19 - 3D

-SUUNNITTELUOHJELMA, SÄÄSTÄ 1 000 €!

4 kpl uusinta lisenssiä, ilman pakollista ylläpitosopimusta,
5 900 € + alv. 24 % / kpl.

Lisenssit ostettavissa myös yksittäin. p. 044 0682 661.

TILITOIMISTO A-PALVELU OY

Korkeavuorenkatu 43 D, 00130 HELSINKI

puh. (09) 6801 368

tilitoimisto@apalvelu.fi

Haemme joukkoomme vastavalmistuneita arkkitehteja

Toivomme tulevilta arkkitehdeiltamme Autocad-työympäristön hallintaa ja Revit-osaamista. Mikäli olet kiinnostunut monipuolisista julkisista peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeista, lähetä hakemuksesi, CV sekä lyhyt portfolio toimitusjohtaja Eero Valtialle sähköpostitse osoitteeseen eero.valtiala@cjn.fi, puh. 0400 445 903.

CJN
www.cjn.fi

Haemme projektiarkkitehtia Jätkäsaaren peruskoulun suunnittelutiimiin.

AARTI OLLILA RISTOLA ARKKITEHDIT OY office@aor.fi



HAEMME KALASATAMAN TOIMISTOOMME
KOKENEITA REVIT-SUUNNITTELIJOITA.
EDELITYKSENÄ ON ARKKITEHDIN
KOULUTUS JA VANKKA REVIT-OSAAMINEN.

HAKEMUKSET, CV JA LYHYT PORTFOLIO:

jarkko.salminen@pesark.com
puh 040 545 6766
tuomas.silvennoinen@pesark.com
puh 040 565 2745

PES-Arkkitehdit Oy
Ison-Antintie 8/Tynnyrintekijänkatu 1C
www.pesark.com



HÄMEENLINNAN KAUPUNKI
Hyvä arki asuu Hämeenlinnassa

Ammattilaisen tunnistaa aina!

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut

ARKKITEHDIN TOIMI

päivätyö, kokoaikainen

Tehtävän alkaminen ja kesto

1.3.2016 tai sopimuksen mukaan. Vakainainen.

Työyksikkö Maankäytön suunnittelu

Kuvaus tehtävästä

Hämeenlinna on historiaansa arvostava aktiivinen 68.000 asukkaan maakuntakeskus Suomen parhaimmalla paikalla. Kaupungin monipuolinen elinkeinorakenne ja erilaiset viihtyisät asumis-vaihtoehtot takaavat jatkuvan kehittymisen.

Tehtävä on valmista ja laatia asemakaavoja, poikkeuslupia, suunnittelutarvehakemuksia, ohjata kaavakonsultteja sekä osallistua monipuolisiin kaupunkisuunnitteluprojekteihin.

Kelpoisuusvaatimukset

Viran kelpoisuusvaatimuksena on teknillisessä korkeakoulussa tai yliopistossa suoritettu arkkitehdin tutkinto.

Arvostettavat ominaisuudet

Arvostamme käytännön kokemusta kaupunkisuunnittelusta, suunnitelmien havainnollistamisen taitoa, ryhmätyötaitoja ja kykyä projektien vastuulliseen johtamiseen. Arvostamme myös idearikkautta, oma-aloitteisuutta ja vastuullisuutta. Kaavakokemus, kaavaprosessin tuntemus ja valmius suunnittelussa käytettävien atk-ohjelmien käyttöön katsotaan eduksi.

Palkkaus Tekninen sopimus

Koeaika 4 kk

Valittavan on esitettävä hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan.

Lisätietoja

Tilaaajapäällikkö Leena Roppola puh. (03) 621 2345 leena.roppola@hameenlinna.fi

Haku päättyy 15.1.2016, klo 15:00

Hakemukset sähköiseen rekrytointijärjestelmään www.seuturekry.fi. Tallenna järjestelmään myös opinto- ja työkokemustietosi. Hakujärjestelmän käyttöön liitt. kysymykset (03) 621 3915, asiakaspalvelu@seuturekry.fi. Vaihtoehtoisesti hakemuksen voi toimittaa: Seuturekry Oy, Sibeliuksenkatu 1 A 8, 13100 Hml. Tällöin hakemuksen tiedot talletetaan rekrytointijärjestelmään Seuturekryn toimesta.

www.hameenlinna.fi



HEIKKINEN + KOMONEN

ARKKITEHTI / RAKENNUSARKKITEHTI / ARKKITEHTIYO

HAETAAN OSAAVIA SEKÄ KOKENEITA ETTÄ NUORIA SUUNNITTELURYHMÄN JÄSENIÄ
MONIPUOLISIIN TEHTÄVIIN JULKISTEN JA ASUINRAKENNUSKOhteiden Parissa.
TYÖVÄLINEINÄ AutoCAD JA ACA.

Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen-Komonen Oy

markku.puumala@heikkinen-komonen.fi / p. 010 3210 414



Arkkitehdit Soini & Horto Oy etsii kasvavaan, 40 hengen joukkoon uusia osajia. Projektimme ovat tällä hetkellä mm. Keski-Pasilan keskus Tripla, useat muut kaupalliset kohteet, asuntokohteet sekä hotelli- ja vapaa-ajan hankkeet. Useat hankkeemme sijaitsevat keskeisellä paikalla Helsingissä tai pääkaupunkiseudulla. Tehtävät tarjoavat mahdollisuuden päästä vastuullisiin sekä monipuolisiin rooleihin yrityksessämme.

ARKKITEHTI POIKKEUKSELLISEN VAATIVIIN HANKKEISIIN

Etsimämme henkilö on arkkitehti, jolla on useamman vuoden työkokemus alalta. Tulet toimimaan suunnitteluprojekteissa, pääasiassa Pasilan Triplassa, yhtenä vastaavista rakennussuunnittelijoista tai pääsuunnittelijoista. Hae tätä paikkaa, jos sinulla on:

- Arkkitehdin tutkinto
- Vähintään 10 vuoden työkokemus vaativista / poikkeuksellisen vaativista rakennussuunnittelutehtävistä
- FISE AA pääsuunnittelijapätevyys (uudisrakentaminen)
- Kokemusta toimisto-, hotelli- ja liikerakennusprojekteista
- Kokemusta ArchiCAD / REVIT -ohjelmiston käytöstä
- Erinomaiset tiimityötaidot sekä kyky toimia asiakkaiden ja viranomaisten kanssa

KOKENEITA PROJEKTIARKKITEHTEJA

Etsimme kokenutta suunnittelijaa, jolla on useamman vuoden kokemus toteutussuunnittelusta. Tulet toimimaan suunnitteluprojekteissa osana tiimiä. Hae tätä paikkaa, jos sinulla on:

- Arkkitehdin tutkinto
- ArchiCAD / REVIT -ohjelmisto hallinnassa
- Erinomaiset tiimityötaidot sekä kyky toimia asiakkaiden ja viranomaisten kanssa

Viihtyisät ja ajanmukaiset toimitilamme sijaitsevat keskeisellä paikalla Kampissa. Tarjoamme työntekijöillemme kilpailukykyisen palkan, kattavan työterveyshuollon sekä lounasedun. Hakemukset liitteineen pyydämme lähettämään 15.01.2016 mennessä osoitteeseen: rekrytointi@soinihorto.fi



PRIVA-LITE – yksityisyyttä tai avaruutta tarpeen mukaan



Nestekideteknologia mahdollistaa PRIVA-LITE-lasituksen muuttamisen läpikuultavasta läpinäkyväksi napin painalluksella. Perustilassa läpikuultava PRIVA-LITE toimii näkösuojana tai vaikka dynaamisena projektoripintana kuvien ja videoiden näyttämiseen. Kirkkaana PRIVA-LITE yhdistää ja avartaa tiloja.

VITREA
ERIKOISLASIT